

సనాతన సారథి

మే 2017

“శాంతాకారం కరుణహృదయం మందహాసం విలాసం”

సనాతన సారథి

సత్య, ధర్మ, శాంతి, ప్రేమలద్వారా మానవజాతి సామాజిక,
నైతిక, ఆధ్యాత్మిక అభివృద్ధికి అర్పితము

సంపుటము 60

మే 2017

ప్రచురణ తేదీ

సంచిక 5

ఏప్రిల్ 23

1. రామకథారస వాహిని (ధారావాహికం)	భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయిబాబావారు	4
2. 'జననీ జన్మభూమిశ్చ స్వర్గాదపి గరీయసీ'	అవతారవాణి	8
3. సేవాదళకు భగవాన్ సందేశం	అవతారవాణి	10
4. ప్రభువు - విభుడు	కుప్పం విజయమ్మ	12
5. 'త్యాగేనైకే అమృతత్వ మానసుః'	బుద్ధపూర్ణిమ సందేశం	15
6. ముత్యాల సరాలు (10వ భాగం)	ప్రొ॥ కె. అనిల్ కుమార్	17
7. పిల్లలమూ మేమూ (బాలవికాస్ గేయం)	భువనచంద్ర	20
8. ఈశ్వరాంబా ప్రియతనయా...	చంద్రమౌళి రమాదేవి	21
9. నాకు కావలసినది భక్తుల ఆనందమే!	దివ్యానుగ్రహ లేఖ	24
10. తరువాతి ప్రశ్న అడగండి	ముదునూరు విద్యాశేఖర్	26
11. అద్వైత దర్శనం	మాదిరాజు రామచంద్రరావు	29
12. 'తెర తీయగరాదా'...!	సాయిప్రసన్న రవిశంకర్	32
13. ఆదర్శ మాతృమూర్తులు	ఆదూరి హైమవతి	35
14. అంతర్యామి	రఘుమజ్జి రామారావు	37
15. ప్రశాంతి సమాచారం	దివి చతుర్వేది	38
16. సాయిసేవ (ప్రబోధాత్మక గీతం)	ఎమ్.ఎన్. ప్రకాశరావు	39
17. విలువ నెరిగి వర్తించు	చిన్నకథ	40
18. స్వామిసేవలో తరించిన ధన్యజ్ఞులు		42

© శ్రీ సత్యసాయి సాధనా ట్రస్టు, పబ్లికేషన్స్ విభాగం, ప్రశాంతినిలయం

టెలిఫోన్: 287375 (సనాతన సారథి Extn. 128) STD: 08555 ISD CODE: 0091-8555

గమనిక: అడ్రసు కవరుపై గల మీ చందానెంబరు ప్రకృత మూడు పువ్వుల గుర్తు (***)
ఉన్నట్లయితే మీ చందాను వెంటనే రెన్యూవల్ చేయించుకోగలరు.

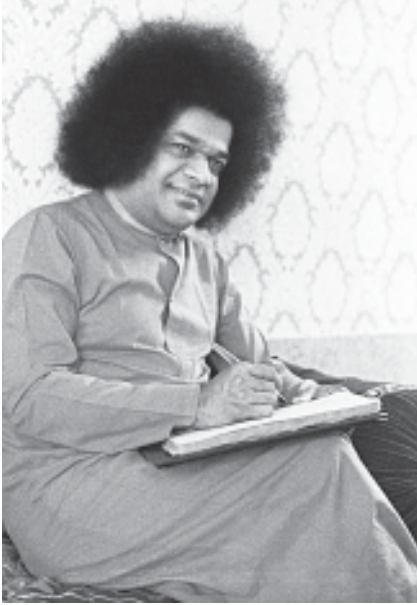
అధికారికమైన వెబ్సైట్లు : ప్రచురణల విభాగం, సాధనా ట్రస్టు: www.srisathyasaipublications.com

భగవాన్ ఫోటోలు: www.saireflections.org ప్రశాంతి సమాచారం: www.theprasanthireporter.org

శ్రీ సత్యసాయి సాధనా ట్రస్టు, పబ్లికేషన్స్ విభాగం, ప్రశాంతి నిలయం, అనంతపురం జిల్లా (ఆం.ప్ర) - 515134 తరపున ప్రశాంతి
నిలయంలోని శ్రీ సత్యసాయి ఆశ్రమ పరిధిలో ఉన్న శ్రీ సత్యసాయి ప్రెస్ పెడ్ (120'X40')లో ముద్రింపబడి ప్రచురింపబడింది.

ప్రింటర్ అండ్ పబ్లిషర్ : కె.ఎస్. రాజన్, ఎడిటర్ : ఐ. శ్రీనివాసులు

భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయిశ్వర విరచిత

రామచంద్రార్థో వాహిని

(గత సంచిక తరువాయి - 39వ భాగం)

రామచంద్రుడు ఆ నావికునకు వేతనము నిచ్చుటకు తనచెంత చిల్లిగవ్వయైననూ లేనందున చాల సిగ్గుపడినటుల నటించెను. రామ హృదయమును ఎరిగిన జానకి తన ప్రేలియందలి ఉంగరమును తీసి రామ హస్తములయందుంచెను. రాముడు, “ఓయీ! నావికా, ఇదిగో నీ వేతనము, పుచ్చుకొను మ”ని పలికెను. అంత నావికుడు రామ చంద్రుని పాదములపై బడి, “రామా! ఈనాడు నా జన్మ సాఫల్యమయినది. నా సర్వ పాపములూ పటాపంచలయినవి. నా భవ రోగము తీరినది. అనేక జన్మలుగా శ్రమ పడుచుండిన నా శ్రమకు నేడు నా విధాత నాకు ప్రాప్తించి నా వంశమునే తరింపజేసిరి. నాథా! మీ అనుగ్రహమొక్కటుండిన చాలును. తిరిగి తమరు వచ్చునపుడు నన్ను మరువక ఇట్టి సేవ నాకు కటాక్షించిన ధన్యుడ నయ్యెదను” అని రాముని పాదములపైబడి ఆనందబాష్పములతో ప్రార్థించెను. అంత

రామలక్ష్మణులు పలువిధముల ఆ నావికుని ఓదార్చి బోధించి వేతనమును పుచ్చుకొమ్మని నచ్చజెప్పిరి.

అయితే ఆ నావికుడు, “స్వామీ! రామచంద్రా, నేను మిమ్ముల నొక్కరిని ఈ చిన్నగంగానది దాటించినందుకే వేతనము పుచ్చుకొన్న తమరు కోట్లకుకోట్లు నా తరము వారలను, నాతోటి మానవులను సంసార ప్రవాహమును దాటించి మోహసాగరమును దాటించుచున్నారు! ఇందుకు తమరేమి వేతనమును పుచ్చుకొనుచున్నారు? ఈ స్వల్ప కార్యమునకు నేనెంతో అదృష్టవంతుడనని ఆనందించుచుండ నా ప్రాప్తిని దూరము చేయుట తమకు భావ్యము కాదు, రామా!” అని దీనుడై ప్రార్థించెను. రాముని హృదయము కరిగి అతనిని తొందరపెట్టుట మంచిదికాదని తలంచి హృదయ పూర్వకంగా అతనిని ఆశీర్వదించి పంపెను.

రామలక్ష్మణులు తమతమ విల్లులు ఒక వస్త్రముపై నుంచి స్నానము చేసిరి. తదుపరి సీత స్నానము చేసి చేతులు జోడించి గంగను అనేకవిధముల ప్రార్థించి, “నా నాథునితో పదునాల్గు సంవత్సరములు ఆనందముగా అడవులలో గడిపి తిరిగి నిన్ను దర్శింతును; తిరిగి నీ నిర్మల ప్రేమజలమును నా శిరస్సున ప్రోక్షించుకొందున”ని చెప్పెను. రామచంద్రుడు గుహుని పిలిచి, “నాయనా! ఇప్పటికే నీ కాలమును నేను అధికంగా వినియోగించుకొంటిని. నీవిక నీ గ్రామమునకు వెళ్ళుమ”ని ఆజ్ఞ చేసెను. ఆ మాటలు వినిన క్షణముననే గుహుని ముఖము వాడిపోయెను. కంటిధారలు కారెను. చేతులు జోడించుకొని “రామా! నా మాటలు ఆలకింపుము. కొంతకాలము నేను

తమతోవుండి ఈ అరణ్యమున
మార్గములు తెలిపి తమ సేవను
చేసుకొందును. దీనిని కాదనక
అంగీకరించుము” అని గుహాడు
ప్రార్థించెను. రామచంద్రుడు
గుహాని ప్రేమకు భక్తికి ఆనందించి
తనవెంట తీసుకొని వెళ్ళెను.
కొంతదూరము సీతారామలక్ష్మణ
గుహలు నడచి సాయం
కాలమునకు ఒక విశాల
వృక్షచ్ఛాయలో విశ్రాంతి తీసికొనిరి.
ఆ వృక్షముక్రింద సీతారాములు

కూర్చునుటకు యోగ్యమగునట్లు గుహాదూ
లక్ష్మణుడూ స్థలమును శుభ్రపరచిరి. చెంతనే
రామచంద్రునికి వినియోగమగుటకై ముఖములు
వికసించుకొని కాచుకున్నట్లు కనిపించుచున్న
ఫలములు, రేగిపండ్లు గుహాదూ లక్ష్మణుడూ పెరికి
తెచ్చి విశాలమైన ఆకులలో ఉంచి సీతారాముల
కందించిరి. అంత రాముడు, “లక్ష్మణా! సంధ్యా
వందనము చేయక ఫలములను ఆరగించవచ్చునా?”
అని తెలిపి లక్ష్మణుని వెంటబెట్టుకొని తీర్థరాజమగు
ప్రయాగను సందర్శించి స్నానమాచరించిరి. వెనుకకు
వచ్చి గుహానకునూ లక్ష్మణునకునూ తీర్థరాజమైన
ప్రయాగయొక్క మహత్తరమైన ప్రభావమును తెలుప
దొడగెను. ప్రయాగయొక్క వైభవము, మహత్వము
వర్ణించుటకు వీలుకాదని, అది సమస్త పాపములను
నాశనమొనరించునని తెలిపెను.

అంత సీతను దోడ్కొని లక్ష్మణ గుహలతో
కలిసి భరద్వాజ ఆశ్రమమును ప్రవేశించిరి. ఎంతో
కాలముగా రామదర్శనమునకై వేచియుండినటుల
భరద్వాజ మహాముషి, ఆశ్రమద్వారమునకు ఎదురుగా
రావటము చూచి రామచంద్రుడు ఆ మునికి
నమస్కరించెను. భరద్వాజుడు ఎంతో ఆప్యాయంగా

రాములను కౌగిలించుకొని
అతణ్ణి ప్రేమతో తన ఆశ్రమంలో
ప్రవేశించుమని కోరెను.
రామచంద్రుడు అందులకు
ఆనందించి ఆశ్రమములోపల
వెళ్ళగా, వారివారి హోదాలకు
తగినటుల, పూర్వమే సిద్ధపరచిన
ఆసనములపై కూర్చొనబెట్టుకొని
భరద్వాజుడు కుశలప్రశ్నలను
అడిగి, తన మనోభీష్టము
ఈనాటికి ఈదేరినదని ఎంతో
ఆనందించెను. తన శిష్యులతో

కందమూలాదులను తెప్పించి సీతారామలక్ష్మణ
గుహులకు ఇవ్వమని తెలిపెను.

ఈవిధముగా ఋషి, శ్రీరాముల సేవలు చేయుచూ
ఆ రాత్రి అక్కడ గడిపెను. తెల్లవారి రామచంద్రుడు
ప్రయాగ స్నానమునకు వెళ్ళుతూ ఋషినికూడనూ
రమ్మని కోరగా భరద్వాజ మహర్షి, “స్వామీ!
రామచంద్రా! ఏ దివ్యదర్శనముకై నేనీ ప్రయాగ ఒడ్డున
నివసించి, తపస్సు చేసితిను, ఏ పవిత్ర స్పర్శకై
నేను యజ్ఞయాగాది క్రతువుల నాచరించితిను, ఏ
సంభాషణల నిమిత్తమై జపధ్యానములు చేసితిను, ఆ
దర్శన సంభాషణ స్పర్శలు నేడు ఫలించెను. ఇక నాకు
స్నాన పానాదులు అవసరము లేదు. రోగము తీరిన
తదుపరి ఔషధము సేవించు మూర్ఖుడను కాదు. నా
భవరోగము తీరెను. భగవంతుని గాంచితిను”ని
తనలోని నిజభావమును ఆనందబాష్పములతో
రామచంద్రునకు తెలుపుకొనుట చూచి, విని,
గుహాడు పరమాశ్చర్యమునొంది, “అహో! నేనెంత
అదృష్టవంతుడన”ని తనలో తాను ఆనందపడెను.

రామచంద్రుడు తన దైవత్వమును మరుగు
పరచుకొనుచూ, తాను సామాన్య మానవమాత్రుడుగా

భావించునటుల నటించదొడగెను. భరద్వాజ మహర్షి ఎన్నివిధముల రామతత్త్వమును వర్ణించిననూ ఆ రాముడు ఎవరో వేరే రాముడన్నట్లు తాను వినుచూ, “ఓ మునివరా! మీచే ఆదరింపబడినవారందరూ గొప్పవారే. అట్టివారందరూ సకలగుణ సంపన్నులు కదా” అని జవాబు చెప్పుచున్న రామవాక్యములనూ ముని వాక్యములనూ ఆశ్రమములో చేరిన బ్రహ్మచారులు, సిద్ధపురుషులూ, యోగులూ, మునులూ వినుచూ ఆనందించుచూ ఆశ్చర్యమును ప్రకటించుచూ ఉండిరి.

ప్రయాగ స్నానము నాచరించి, ముని అనుమతిని తీసికొని సీతారామలక్ష్మణులు గుహనితో కూడి వనమునకు ప్రయాణమయిరి. భరద్వాజుడు తన ఆశ్రమము వీడి, ప్రయాగవరకూ వచ్చి, రామచంద్రుని కౌగిలించుకొని వీడ్కోలు చెప్పెను. అప్పుడు రాముడు ముని ఆనతిని కోరి, “స్వామీ! మేము ఏ మార్గమున పోయిన మంచిదో చెప్పుడ”నెను. ముని అందులకు నవ్వి, “రామచంద్రా! నీకు తెలియని మార్గములు ఈ లోకమున లేవుకదా! మాయామానుష వేషధారివయి, ఇన్ని నాటకములాడుచున్నావు! సరి, అడిగితివి కనుక చెప్పుట నా కర్తవ్యము” అని ఋషి శిష్యులను పిలిచి, రామునికి దారి చూపుటకై నలువురిని పంపెను.

ఆ నలువురూ ఈ రూపేణ రామచంద్రునితో ప్రయాణము చేయుట ప్రాప్తించినదని, లోలోన ఆనందించిరి. ఇది మా పూర్వజన్మపుణ్యమని తలంచిరి. వారు ముందు దారిని చూపుతూ, నడచుచూ వెళ్ళుచుండ, సీతారామలక్ష్మణులు గుహనితో వెనుక నడువదొడగిరి. ఈరీతిగా ఋషి శిష్యులు నలువురూ, యమునాతీరము వరకు వచ్చి రామచంద్రుని ఆజ్ఞ తీసుకొని, వెనుకకు వెళ్లలేక వెళ్లవలసివచ్చెను కదా అని విచారముతో వెనుకకు తిరిగిరి. సీతారామలక్ష్మణులు ఆ ఋషి శిష్యుల సహాయమునకు ఆనందించి వారిని మనసారా దీవించి పంపిరి.

యమునలో స్నానము చేయుటకు సంసిద్ధమయిరి. ఇంతలో యమునాతీరమున నివసించు గ్రామప్రజలు ఆ సుందర విగ్రహములను చూచి వీరెవరూ అని ఆశ్చర్యపడుచూ, వీరు ఎక్కడినుండి వచ్చిరో, వీరి నామధేయములేమో అని అడుగుటకు సంకోచించుచు, వారిలో వారు గుసగుసలాడుచూ ఉండిరి. సీతారామ లక్ష్మణులు ఎవ్వరినీ చూడక, వారి కార్యములు వారు ముగించుకొని, గట్టునకు వచ్చి, గుహని పిలిచి, “నాయనా! నీవు వచ్చి చాలా సమయమైనది. ఇంకా అధిక కాలము మాతో గడుపుట మంచిదికాదు. నీ కర్తవ్యములను నీవు నిర్వర్తించుకొనుట మంచిది. నీవిక గృహమునకు వెళ్ళుము”ని రాముడు సెలవిచ్చెను. ఆ మాటలకు గుహుడు మారుమాటాడలేకపోయినాడు. “చిక్కిన చింతామణిని జారవిడుచుకొనువారుందురా? నేనెంత దురదృష్టవంతుడనో!” అని చింతించి, రామాజ్ఞను కాదనలేక, సీతారామలక్ష్మణులకు నమస్కరించి, వారి పాదధూళిని శిరస్సుపై చల్లుకొని గుహుడు వీడలేక వీడెను.

గుహుడు వెళ్ళిన కొంతసేపటికి సీతారామ లక్ష్మణులు ప్రయాణమును ప్రారంభించిరి. ఇంతలో నాగలోకమును, దేవలోకమును మించినట్లుగా ఒక పెద్ద పట్టణము వారి కంటికి కనిపించెను. అది ఏమని చింతించుచూ పట్టణమును సమీపించిరి. సమీపించు కొలది ఆ పట్టణముయొక్క అందమూ, దాని చుట్టూ ఉన్న అతి సుందరమైన వనములూ వారినెంతో ఆనందమున ముంచెను. దగ్గరకు వెళ్ళగనే, అది అమరావతీ పట్టణమని తెలిసి మరింత ఆనందించిరి. నిజముగా ఇందులో నివసించువారు సురలేకాని మానవులు కాదని అనిపించెను.

పట్టణమును కన్నులవిందుగా చూచుచూ ఒక వృక్షచ్ఛాయలో కూర్చొన్న సీతారామలక్ష్మణులను ఆ పట్టణవాసులు అతివిచిత్రముగా చూచుచూ, “వీరెవరో దేవలోకమునుండి దిగివచ్చిరా?” అన్నట్లు

అశ్వర్యపడుచూ, తక్షణమే పట్టణములో ప్రవేశించి ఇట్టివారి రాక మన గ్రామమునకెంతో శోభ అని తెలిపిరి. విన్నవారందరూ గుంపులుగుంపులుగా వచ్చి చూచి, పొలందించువారు. ఫలములందించువారు, రెప్పవాల్చక చూచువారు, అనేకవిధముల సీతారామ లక్ష్మణులను దర్శించుచూ నిలుచొనిరి. వచ్చిన వారెవ్వరూ వెనుకకు పోలేకపోయిరి, పోవుటకే మనసొప్పక నిలిచిరి.

అందులో ఒకరు ధైర్యము చేసి ముందుకు వచ్చి సీతారామలక్ష్మణులను చూచి, “అయ్యలారా! మీ చక్కని శరీరములు జూడ రాజపుత్రుల లక్షణములు కనిపించుచున్నవి. అయితే, మీరు ఈ సుకుమారితో కూడి పాదచారులై ఈ దుర్గమమైన మార్గమున వచ్చుచున్నారు. పర్వతములూ, నదులూ దాటి కరిన ప్రయాణము సలుపుచుండుటలో మీరు సామాన్య మానవులేనేమోనని అనుమానపడవలసివచ్చుచున్నది. సింహములు, పులులూ, మదగజములూ సంచరించు ఈ కారడవులలో ఈ సుందర సుకుమారితో ప్రయాణము ఎట్లు చేయుచున్నారో అర్థమగుటలేదు. మీకు బంధుమిత్రులెవరూ లేరా? లేక కన్నవారూ, పెంచినవారైననూ లేకపోయిరా? నిజముగా వారే యుండియుండిన మిమ్ములను వీడియుందురా? మిమ్ములనిట్లు పంపియుందురా?” అని అనేకవిధముల రామచంద్రుని ప్రశ్నించిరి.

ఒక వనిత ముందునకు వచ్చి, “ఓ రాజకుమారా! నేనొక విన్నపము చేయుచున్నాను. స్త్రీ స్వభావము కనుక అడుగుటకు భయపడుచున్నాను. నా అవినయమును మన్నింపుము. మేము గ్రామస్థులము. మాకు మీ మాటల నేర్పు తెలియదు. మీ దేహములు చూడ కాంతులతో నిండి మరకతమును బంగారమును తమతమ కాంతుల నెరపు తెచ్చుకొన్నట్లు కనబడుచున్నది. ఒకరి శరీరము శ్యామలము, మరొకరి శరీరము గౌరవర్ణము. మీ చక్కదనమునకు కోటి

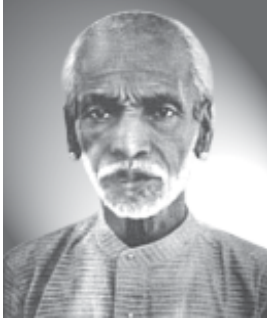
మన్మథులు సైతము సిగ్గుపడగలరు. ఇక ఈ సుముఖి మీకేమి కావలెనో తెలియదు. ఈమె సౌందర్యము సాక్షాత్ రతీదేవి ఉట్టిపడినటుల కనిపించుచున్నది. ఆమె గుణగణములు, వినయవిధేయతలు పట్టిచూడ మాకెంతయో సిగ్గుగా ఉన్నది. కాన మీరు ఎవరో, ఎందు నిమిత్తమై ఇటు వచ్చితిరో తెలిపి మా అనుమానమును తీర్చుడు” అని ప్రార్థించెను. ఈవిధంగా స్త్రీ పురుషులు అతివిచిత్రముగా వారలను చూచుచూ వారలను వేయు ప్రశ్నలను వింటూ రామలక్ష్మణులు తమలో తాము నవ్వుకుంటూ ఉండిరి.

స్త్రీలవైపు తిరిగి జానకీదేవి, “ఓ చెలియలారా! సహజ నిర్మల స్వభావుడును, పచ్చని శరీరము గలవాడే లక్ష్మణుడు. అతడు నా మరిది, చిన్నవాడు. ఇక నీలమేఘచ్ఛాయతో లోకమునే మోహింపజేయుచున్న కమలలోచనుడు, నిడుద భుజములు గలవాడు” అని రామునివైపున తిరిగి “అతను నా ప్రాణనాథుడు” అని తెలిపి తల క్రిందికి దించుకొనెను.

అంత మరొక యువతి, “అమ్మా! మీ పేరు చెప్పరైతిరికదా?” అని ప్రశ్నించ, తన పేరు జానకి అని చెప్పగనే, అక్కడచేరినవారందరూ ఒకరి ముఖమును ఒకరు చూచుకొని, “అమ్మా! పార్వతీ పరమేశ్వరులవలె మీ దాంపత్యము అనుకూలముగా భూమిని శేషుడు ధరించుచున్నంతవరకు ఆచంద్రార్కం సౌభాగ్యవతిగ నుండువుగాక!” అని ఏకకంఠముతో ఆశీర్వదించిరి. రాముడు, చేరిన మగవారితో కుశలప్రశ్నలు సలిపి మా రాక వనవిహారమనియు, ఈ ప్రయాణము మాకత్యంత ఆనందముగనూ, సుఖముగనూ ఉన్నదనియు, మాకెట్టి శ్రమలుకూడనూ లేవనియూ తెలిపి వారలతో సెలవు తీసుకొని తిరిగి వనమునకు ప్రయాణము ప్రారంభించెను. ఇక చేయునది లేక, చేరిన స్త్రీ పురుషులు గృహభిముఖులయిరి.

(సశేషం)

అవతారవాణి:

“జననీ జన్మభూమిశ్చ స్వర్గాదపి గరియసీ”

“కొన్ని అవతారములు వారి తల్లిదండ్రుల ప్రార్థనల ఫలితంగా రావడం జరిగింది. కాని, ఈ అవతారములో - “ఈమె నా తల్లిగా ఉండాలి, ఈయన నా తండ్రిగా ఉండాలి” అని నాకై నేను కోరి వారికి జన్మను ప్రసాదించాను. సామాన్యమైన రీతిగా, సాధారణమైన సంబంధంతో జన్మించినది కాదు ఈ శరీరము.”

బెంగళూరువంటి దూరప్రదేశాలనుండి భక్తులు వచ్చి నన్ను వారివెంట రావలసిందిగా ప్రార్థించేవారు. బెంగళూరు, మైసూర్లనుండి కాఫీపొడి సాకమ్మ, మైసూర్ మహారాణి, మైసూర్ మహారాజు మేనమామ దేశరాజ్ అర్స్ మొదలైన భక్తులు కార్లలో ఇక్కడికి వచ్చేవారు. ఆ రోజుల్లో పుట్టపర్తికి రావాలంటే కర్నాట నాగేపల్లివద్ద కారు దిగి అక్కడినుండి నడుచుకుంటూ రావలసివచ్చేది. ఒకపర్యాయం వాళ్ళు, “స్వామీ! ఈ మారుమూల గ్రామానికి వచ్చి పోవడం మాకు చాలా కష్టంగా ఉన్నది. మీరే మైసూర్కి వచ్చేయండి. అక్కడ కావలసినంత భూమి ఇస్తాము. పెద్ద ఆశ్రమంకూడా కట్టిస్తాము” అన్నారు. “నాకు ఆ భూమిలూ అక్కర్లేదు, ఆశ్రమాలూ అక్కర్లేదు. ఈ భూమియే నా భూమి. ‘జననీ జన్మభూమిశ్చ స్వర్గాదపి గరియసీ.’ ఇప్పుడు మీకిది ఒక చిన్న పల్లెమాదిరి కనిపిస్తున్నది. కాని, మున్ముందు చూడండి, ఇది ఎంతగా అభివృద్ధి చెందుతుందో!” అన్నాను.

మరొకరోజున సాకమ్మ అనే భక్తురాలు, “స్వామీ! ఈ పల్లెకు వచ్చి పోవాలంటే మాకు చాలా కష్టంగా

ఉంది. ఇక్కడికి కార్లు రావడానికి వీలుకాదు. ఎడ్లబండి మీద రావడానికికూడా చాలా కష్టమవుతోంది. కాబట్టి, మీరు బెంగళూరుకి వచ్చేయండి. అక్కడ మీకొక గొప్ప భవనం కట్టిస్తాము” అంది. “అక్కడ గొప్ప భవనాలు నాకు అక్కర్లేదు. ఇక్కడున్న చిన్న రూము చాలు” అని నేను చెప్పాను. నేను చెప్పినా ఆమె వినేది కాదు.

ఆనాటి రాత్రి ఈశ్వరమ్మ నావద్దకు వచ్చి, “స్వామీ! ఎందరెందరో వచ్చి వారివారి స్వార్థంకోసం మిమ్మల్ని ఇక్కడికి రండి, అక్కడికి రండి అని తీసుకుపోవాలని ప్రయత్నిస్తున్నారు. మీరు పుట్టపర్తిని వదిలిపెడితే నేను బ్రతకను. మొక్క ఎక్కడ పుట్టిందో అక్కడే దానికి పాదుకట్టి, ఎరువు వేసి, నీరుపోసి పెంచితే అది గొప్ప వృక్షంగా తయారౌతుంది. దాన్ని కొంతకాలం ఒకచోట ఉంచడం, తరువాత పెరికివేసి ఇంకొకచోట పాతి పెట్టడం... ఈరీతిగా చేస్తూ ఉంటే అది ఎలా అభివృద్ధికి రాగలదు?! కనుక, మీరు పుట్టిన గ్రామంలోనే ఉండండి. కావాలంటే ఎక్కడికైనా వెళ్ళిరావచ్చుకాని, పుట్టపర్తిని మాత్రం వదిలిపెట్టకండి. మీరు ఇక్కడే ఉంటానని నాకు మాటివ్వండి” అని కోరింది. అప్పుడు

“ఎన్ని జన్మల ఎన్ని నోముల పుణ్యమో
మన ఈశ్వరాంబకు
జగములేలే జగన్నాథుడె తనయుడై జన్మించెగా
ముజ్జగములే హర్షించగా....”

నేను పుట్టపర్తిని వదలిపెట్టనని ఆమెకు మాటిచ్చాను.
“ఎట్టి పరిస్థితిలోనూ నేను పుట్టపర్తిని వదలిపెట్టను.
ఇక్కడే ఉంటాను. నేనిక్కడే ఉంటూ భక్తులవద్దకు వెళ్ళి
వస్తుంటాను” అని చెప్పాను. తరువాత ఇక్కడ ఈ
మందిర నిర్మాణం జరగడానికి ఆమెయే కారణం.

ఈశ్వరమ్మకు ఆనాడు ప్రమాణం చేయటంవలన
నేను ఈనాటివరకు పుట్టపర్తిని వదలలేదు. ఎవరైనా
ఇక్కడకు రావలసిందేకాని, నేను ఇంకెక్కడా స్థిర

నివాసము చేసేది లేదు. ఈనాడు అనేకమంది తాము
పుట్టిన స్థానమును వదలిపెడుతున్నారు. పుట్టిన
స్థానమును వదలకూడదు. అది ఈ అవతారముయొక్క
తత్త్వము. ఇక్కడ ఉన్న చెట్టును పెరికి ఇంకొకచోట
నాటితే అది ఎంతకాలం బ్రతుకుతుంది? ‘సాయిబాబా’
అనే ఈ మహావృక్షము ఎక్కడ పుట్టిందో అక్కడే
పెరగాలి. ఈ పుట్టపర్తిని వదలకుండా నేను యిక్కడే
ఉండటమువలన ఈ గ్రామము ఒక పెద్ద పుణ్యక్షేత్రంగా
అభివృద్ధి చెందుతూ వచ్చింది.

ప్రతి మహనీయునియొక్క ఉన్నతికి తల్లియే
మూలకారణం. గుణవంతులైన తల్లులు తమ భక్తి
ప్రపత్తులచేత, పూజలచేత, ప్రార్థనలచేత పిల్లలను
మహనీయులుగా తీర్చిదిద్దుతూ వచ్చారు. వారికి
చదువులు, డిగ్రీలు ఉండకపోవచ్చు. ఎట్టి చదువులూ
లేని ఈశ్వరమ్మ సద్గుణములవల్లనే ఈ పుట్టపర్తి ఇంత
గొప్ప పేరుప్రఖ్యాతులు పొందినది. తల్లియొక్క
కీర్తిని మీరు కాపాడుతూ రావాలి. మాతృమూర్తిని
గౌరవించాలి. “మాతృదేవో భవ, పితృదేవో భవ” అనే
ఉపనిషత్ వాక్యములను మీరు అనుసరించి, భారతీయ
సంస్కృతీ సంప్రదాయములను నిలబెట్టవలెనన్నదే నా
ఆశయము.

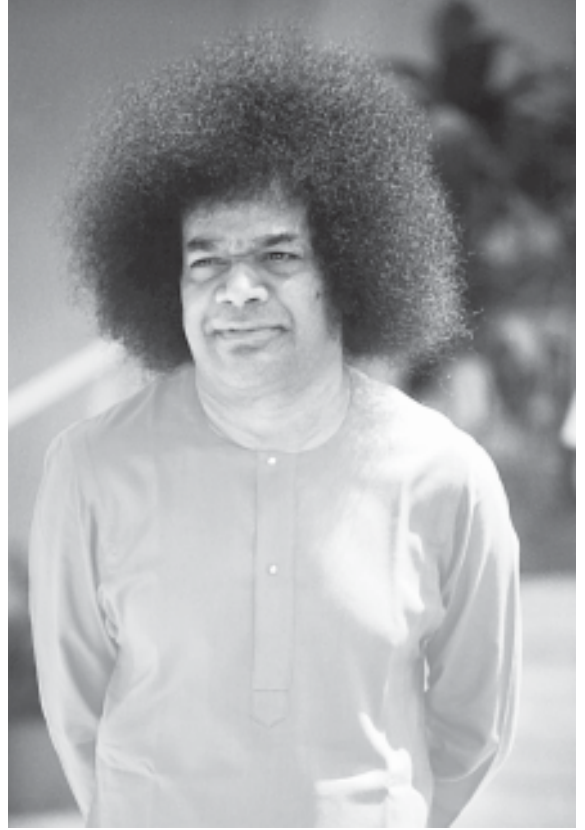
కేవలం బోధిస్తే చాలదు; ఆచరించి మీకు ఆదర్శం
అందించే నిమిత్తమై ఈశ్వరమ్మ పేరుతో ఒక ఉన్నత
పాఠశాలను స్థాపించటం, పెద్ద వెంకమరాజు పేరుతో
ఒక కల్యాణ మండపాన్ని కట్టించడం జరిగింది.
‘అమ్మానాన్నల ఆస్తిపాస్తులు కావాలికాని, వారి ఆజ్ఞను
పాలించడం మాకు చేతకాద’నేవారు భారత పుత్రులే
కారు. తమ రక్తాన్ని ధారపోసి మిమ్మల్ని పోషించి,
పెద్దచేసిన తల్లిదండ్రులకు మీ శక్తిని అర్పితం చేసి సేవ
చేయడం మీ ప్రథమ కర్తవ్యం.

(శ్రీవారి దివ్యోపన్యాసములనుండి)

సేవాదళ్ కు భగవాన్ సందేశం

1. సేవను భగవదారాధనగా భావించు. జప తపములు, యజ్ఞయాగాదులు, దాన ధర్మముల ఫలము ఒక్క సేవద్వారానే పొంద గలవు.
2. సేవాతత్పరత క్షణికమగు ఆవేశము కాదు. అది అత్యున్నతమైన, సుదీర్ఘమైన యోగ సాధన. వినయ విధేయతలు లేక అది అలవడునది కాదు. దుస్తులకు బ్యాడ్జి గ్రుచ్చుకున్నంత మాత్రమున నీవు క్షణంలో ఆ మహోన్నత స్థాయికి చేరలేవు. బ్యాడ్జి వంటిపైన కాదు, హృదయముపైన ప్రింటు కావాలి.
3. నీ సేవను పొందువారి దూషణ భూషణలకు లోనుగాక, నీకొసగిన కార్యమును కడు ఉత్సాహముతో అంజనేయునివలె నిగర్వంగా నిర్వహించు. ఇతరులకు సేవ చేయుట నీకు నీవు సేవ చేసుకొనుటయే.
4. ప్రశాంతతయొక్క విలువ నీ స్వవిషయములో విదితము గావున ఇతరుల ప్రశాంతతను భంగపరచకు. ఇతరులు నీయెడల ఎట్లు ప్రవర్తించవలెనని కోరుదువో అట్లే వారియెడల నీవు ప్రవర్తించు.
5. సేవ చేసే అవకాశము నీవద్దకు వచ్చువరకు వేచియుండకు. ప్రశాంతి నిలయమునందు, ఇతర ప్రత్యేక స్థలములందు మాత్రమేగాక నీ పరిసరములు పరిశీలించిన సేవకు

నీకు ప్రతి స్థలమునందునూ అవకాశము లభించును. నీ అంతరాత్మ ఆదేశానుసారము సేవ చేయి.

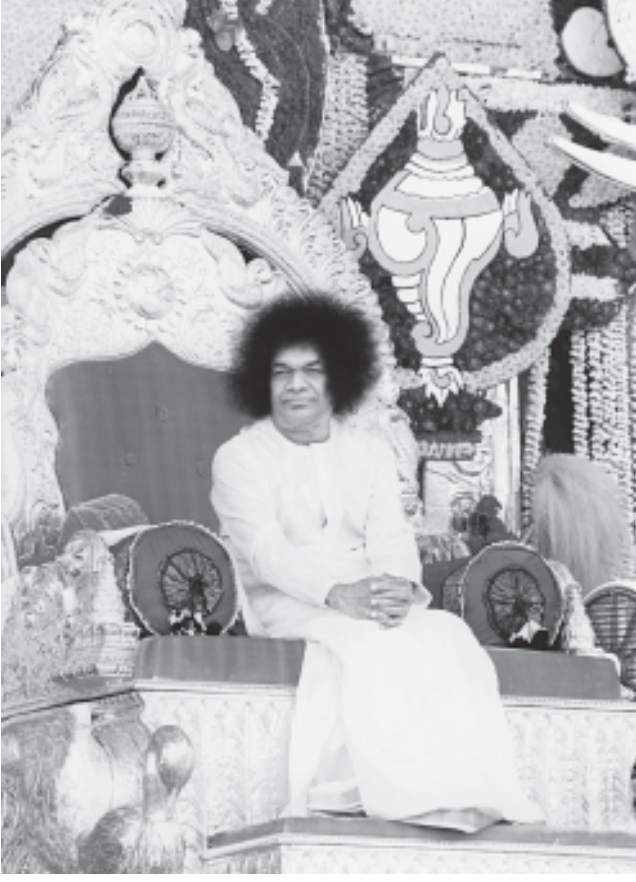
6. సేవాదళ్ బ్యాడ్జి నీకు అనుకూలములు కల్పించుకొనుటకు సాధనము కాదు. అది నిర్విరామ కృషికి, స్వసుఖ విసర్జనకు, గురుతర బాధ్యతల స్వీకరణకు, త్యాగమునకు చిహ్నము.

7. నీ దుఃఖగాథలను వెల్లడించి ఎదుటివారికి అశాంతి కలిగించక ప్రసన్న వదనముతో అందరికీ ఆహ్లాదము కలిగించు.
8. సాధకులు ప్రశాంతముగా ధ్యానము చేయుటకు నీవు తోడ్పడిన యెడల వారి కృతజ్ఞతయేగాక వారి ధ్యానఫలములో భాగమునుకూడా పొందెదవు. నీ సేవ చాలా చిన్నదిగా కనిపించినను ఫలితమపారము.
9. సేవాదళ్ బ్యాడ్జి ఒక అధికార చిహ్నమనియు, దానిని పొందిన నీది ఉన్నత స్థానమనియు, నీ సేవ పొందువానిది తక్కువ స్థానమని తలంచకు. బ్యాడ్జి ఆధ్యాత్మిక చింతనకు నాంది అనియు, సాధనకు సోపానమనియు, సర్వమానవ ప్రేమకు శిక్షణయని తలంచు.
10. నీ సేవాకార్య నిర్వహణలో స్వసుఖములను, నా దర్శన స్పర్శన సంభాషణలను పొందలేక పోవచ్చును. దైవము భక్తునికన్నా భక్తునికి సేవ చేయువానినే త్వరలో అనుగ్రహించును. ముందు కూర్చోని ఉపన్యాసములు వినుట కంటే సేవ, త్యాగములవల్లనే అనుగ్రహమును పొందెదవు.
11. ఎదుటివారితో మృదుమధురంగా మాట్లాడు. “శాంతముగా చెపితే వినరు స్వామీ, కఠినముగా ఉంటేగాని కుదరదు” అనవద్దు. అటువంటివారిని నేను క్షమించను. నీవు మాట్లాడే తీరు, బోధపరచు పద్ధతి, ప్రవర్తించు విధానములలోని లోపమువలననే వారు నీ మాటలు వినడం లేదు.
12. విధేయత గలవాడే ఇతరులను విధేయులుగా చేయగలడు. సేవకుడు కానిదే నాయకుడు కాలేడు.

13. సేవకు ఉత్సాహమేకాదు; నేర్పు, తెలివికూడ ఉన్నచో నీవు సమర్థుడవు, ఉపయోగకారివి అగుదువు.
14. సేవ నేడు మాటలందే అధికముగా ఉండి చేతలందు అల్పముగా ఉంటున్నది. అట్లుచేసి సర్వజ్ఞుడైన దైవమును మోసగించలేవు. నీ నరనరములలోనూ నవనాడులలోనూ సేవా భావము గోచరించాలి.
15. దీనులను, బీదలను, రోగులను, ఆకలిదప్పి గొన్నవారిని, తప్పిపోయిన పిల్లలను చూచిన నీ హృదయము కరుణారసముతో స్రవించ వలెను. సేవకు అవధులు కలవని భావించకు. ఎటువంటి సేవకైనను వెనుదీయకు.
16. ఇతరులను నీ సోదరులవలె భావించు. స్త్రీ పురుష వలంటీర్ల మధ్య వ్యర్థ ప్రసంగము, అవాంఛనీయ ప్రవర్తనలు ఉండరాదు. ఇది నాకు నచ్చదు. మీ ప్రవర్తన ఎల్లరకూ ఆదర్శప్రాయముగా ఉండాలి.
17. కొందరు నీతో వాదనకు, దుర్భాషలాడుటకు సిద్ధపడెదరు. అట్టివారితోకూడ శాంతము, ఓర్పు, మృదుమధుర భాషణలతో ప్రవర్తించిన వారి కఠినత్వము కరిగిపోవును.
18. నీ అజ్ఞాన దృష్టికి ఎవరెంత నీచముగా కనిపించినను, సర్వుల హృదయాంతరాళంలో సత్య, ధర్మ, శాంతి, ప్రేమలను జీవనదులు ఉన్నవని గ్రహించు. దుఃఖముగొన్నవారిని కనికరించు; ఆనందముగా నున్నవారిని చూసి ఆనందించు.

(శ్రీవారి దివ్యోపన్యాసములనుండి)

ప్రభువు - విభుడు

కుప్పం విజయమ్మ

అఖిలాండకోటి బ్రహ్మాండ నాయకుడు భగవంతుడు. ఆదిమధ్యాంతరహితుడు, అనఘుడు, అప్రమేయుడు, అనంతుడు భగవంతుడు. అంతేకాదు. ప్రభువు, విభుడు కూడాను భగవంతుడు. ప్రభువు అని అనడంలో అర్థమేమిటి? మనము వాంఛించినదానిని, అర్థించినదానిని ప్రేమతో ప్రసాదించేవాడే ప్రభువు. మరి విభుడు అనగా? మనం కోరకమునుపే, అర్థించకముందే మన అభీష్టములను సమయానికి తగురీతి ఈడేర్చువాడే 'విభుడు'.

సనాతన సారథి, మే 2017

మన అదృష్టంకొద్దీ నేడు పరీశ్వరుడు ప్రభువై, విభుడై, మన పాలి వరాలదేవుడై కటాక్షించడం మన భాగ్యమని పదేపదే ఎంత చెప్పుకొన్నా చాలదు. “ఏ జన్మమున మేము చేసిన పూజా ఫలమో ఈ జన్మమున సాయి కరుణ కల్లే, వరములు బడయకల్లే” అని, ఆనాడే మా బాల్య మందే యెలుగెత్తి గానం చేసిన ఆ మాధుర్యము నేడు ఫలభరితమై ఎనలేని ఆనందాన్నందించింది. బాల సత్యసాయిగా వారు చూపిన అద్భుత లీలలు, వింతలు, వినోదములు కనులపండుగగా విలోకించి వివశులమయ్యాయి. భగవంతుణ్ణి తెల్సుకోవాలని వ్యర్థప్రయత్నములు సల్పడంకన్నా మనసారా అనుభవించడం వివేకవంతుల లక్షణమని ప్రభువు పదేపదే బల్లగుద్ది సెలవిచ్చారు. భగవంతుడు అతీతుడు, అవ్యక్తుడు, అప్రమేయుడు కనుక, మానవ మేధస్సుకు అందనివాడు. కనుకనే, “బుద్ధిగ్రాహ్య మతీంద్రియం” అన్నారు మహాత్ములు. కాబట్టి, భగవంతుని లీలాగుణగణవిశేషములను హాయిగా అనుభవించడం ఎంతైనా సముచితం అన్నారు ప్రభువు. ఫలములోని మధుర రసమును తరువులనుభవించవు. పువ్వులోని పరిమళమును తీగలనుభవించవు. అలాగే, భగవంతుడుకూడా సృష్టిలోని సర్వస్వాన్ని నిస్వార్థంగా తన బిడ్డలకే ఎంతో ప్రేమతో అందిస్తున్నాడు.

“కన్నులందెప్పుడు కారుణ్య దృష్టియే
పలుకులెప్పుడు ముద్దులొలుకుచుండు
నగుమోము తనయందు అమృతభావమే
హృదయ మెల్లప్పుడు ముదము గూర్చు
హస్తముతో భక్తుల కభయమిచ్చుచునుండు
వీనులెప్పుడు భక్తి వినుచునుండు
తనువెల్లప్పుడు భక్తిస్వరూపమై
హాయిగా భక్తుల నేలుచుండు
అట్టి పుట్టపర్తివాసుడే సత్యసాయి
యెట్టి సమయమునందైనను పట్టువిడక
కాచి దీవించుచుండునో భక్తులార!”

అని స్వామి కమ్మగా తియ్యగా గానం చేస్తూంటే మేను పులకరించిపోయింది. అబ్బ! అవన్నీ యిమ్మని మనం అడిగామా? కోరామా? అసలు అవన్నీ మనకు కావాలి అన్నదైనా మనకు తెలుసునా? ప్రభువు విభుడై తన సర్వస్వాన్ని మనకు ధారపోస్తున్నారు. దోచుకొని దాచుకొని ఆనందదోలికలలో ఊగిపోదాం.

“మన్మథా భవ మధ్యక్ష్తో మధ్యాజీ మాం నమస్కరు” అని ఉద్ఘాటించారు గీతాచార్యుడు. “ఓ భక్తా! నీవు నన్నే స్మరించు. నాకే నమస్కరించు. వేరొక్కదానిని చింతించకు” అన్నారు. అయితే, అందువల్ల వచ్చే లాభమేమిటని వెణ్ణివాడవై ఆలోచిస్తున్నావా? విను.

**అనన్యా శ్చింతయన్తో మాం యే జనాః పర్యుపాసతే
తేషాం నిత్యాభియుక్తానాం యోగక్షేమం వహామ్యహమ్**

అని కంచుగంటవలె మ్రోగించాడు గీతాచార్యుడు. “ఓ భక్తుడా! నీవు నన్నే మనసా వాచా చింతించినప్పుడు నీ యోగక్షేమములు, నీ మంచిచెడులు సమస్తం నేనే చూసుకొంటాను” అని భరోసా ఇచ్చారు.

భక్తబాంధవుడు, భక్తపరాయణుడైన మన ప్రభువు భక్తుల చుట్టూ స్వేచ్ఛగా తిరుగుతూ దర్శన స్పర్శన సంభాషణ భాగ్యాన్ని అందించారు. ఇంతేకాదు. మన బాధలు తీర్చ కోర్కెల గదికి పిలిచి, మనం నోరు విప్పకుండానే మన సమస్యల్ని చక్కగా పూసగ్రుచ్చినట్లు వివరించి, ధైర్యాన్ని నింపి, వారివారికి తగినట్లు తమ ప్రేమానుగ్రహ చిహ్నాలైన ఉంగరాలు, జపమాలలు, లాకెట్లు సృష్టించి ఇచ్చి, కన్నతల్లికన్నా మిన్నగా బుజ్జగించి, కన్నీరు తుడిచి “నేను సదా మీ వెంటనే జంటగా ఉండగా భయమెందుకు?!” అని హామీ ఇచ్చి, మనలను అలాగే కంటికి రెప్పలా కాపాడుతున్నారు. ఇవన్నీ ప్రసాదించమని అడిగామా? ప్రభువు విభుడై అనుగ్రహించడం మన భాగ్యం!

అసలు మనము ఏమి కోరాలి అన్న విషయాన్ని బైబిల్ నందుకూడా ఏసు ప్రభువు చక్కగా నిర్వచించారు. “భగవంతుడు పరమ దయాళువు. నీకు యేమి కావాలో అడిగి అందుకో, వెతికి తెలుసుకో, తలుపు తట్టి తెరిపించుకో” అని సెలవిచ్చారు. అడగండి అమ్మైనా

పెట్టదు. వెతకనిదే ఏ వస్తువైనా చిక్కదు. తలుపు తట్టనిదే యెవ్వరూ తెరువరు. అయితే, మానవుడు పరమాత్మ కావాలని అడుగుతూ ప్రకృతివైపు పరుగులు తీస్తున్నాడు. పరుగులు తీస్తూ, “అరే! నేను అడిగింది పరమాత్మ నాకందించలేదే” అని నిందిస్తున్నాడు. పరమాత్మనే నేరుగా అడుగు. అందుకో. పరమాత్మను తెలుసుకోవాలని కోరుతూ వెతకకుండా భోగభాగ్యాలవెంట వెణ్ణిగా పరుగులిడితే యెలా చిక్కుతాడు?! నరకద్వారాన్ని తట్టుతూ మోక్షద్వారం తెరుచుకోలేదే అని అంగలారిస్తే నీకన్నా దౌర్భాగ్యుడెవరు?! చేయాల్సిన ప్రయత్నం సక్రమంగా సల్పక ముక్కు మూసుకొని కూర్చుంటే, భగవంతుడు కూడా చూద్దాంలే అని తమాషా చూస్తూ ఊరుకుంటాడు. మనం ఆయనవైపు ఒక్క అడుగువేస్తే ఆయన వంద అడుగులు వేసి మనకోసం పారివస్తాడు. దీనికి ప్రత్యక్ష సాక్ష్యం మన ప్రభువే!

**“కామితార్థంబు లెల్లను కల్పతరువువలెను
దయసేయు దేవుండు కలదొకండు
దుర్లభంబగు నరజన్మ దొరకు కతన
అతని చేరుటే పరమ లక్ష్యంబు మీకు”**

అని ప్రభువు సెలవిచ్చారు. ఈ తియ్యని పలుకులకు సాక్ష్యం నేనే. ప్రభువు ప్రశాంతి నిలయానికి వేంచేశాక రోజురోజుకూ భక్తుల సంఖ్య పెరుగుతూ వచ్చింది. పర్వదినాలను సంబరంగా, వేడుకగా చేయడం ప్రారంభమైంది. పర్వదినాలు వచ్చాయంటే మాకు ఎనలేని సంబరం. చేతినిండా పని. ఆరోజుల్లో సేవాదళం లేదు. ప్రభువు ప్రత్యక్ష పర్యవేక్షణలో నిలయం చుట్టూ పైనా క్రిందా బూజులు చక్కగా దులిపి శుభ్రం చేసేవారం. ముఖ్యంగా మేడమీద స్వామిగది, ముందు వసారా అంతా బాగా తుడిచి, రత్నకంబళాలు పరచి, అటూ ఇటూ పూలకుండీలు అమర్చి అందంగా పెడుతూ ఉంటే, ప్రభువు పనులు పురమాయిస్తూ, మావెంట జింకపిల్లలా పరుగులు తీస్తూ, ఉత్సాహంగా మమ్ము పలకరిస్తూ, తిరుగుతూంటే ఆ ఆనందం, ఆ ఉత్సాహం, ఆ వయ్యారం వర్ణింప బ్రహ్మదేవునికి కూడా సాధ్యం కాదు. స్వామి వెనుక సుంతైనా అరమరికలు లేక తల్లి వెంట పరుగులు తీసే పిల్లల్లా స్వేచ్ఛగా పరుగులు తీశాం (1952లో). ఇప్పుడు

2017లో అవన్నీ తలచుకొంటుంటే, ఆ కమ్మని దృశ్యాలు హృదయాన్ని గిలిగింతలు పెడుతుంటే, అవి కలలా అనిపిస్తున్నాయి. పనులన్నీ పూర్తిచేశాక మమ్ము పిలచి, ప్రేమతో పాదనమస్కారం ప్రసాదించి, అరటిపళ్ళు చేతిలో పెట్టి నిండుగా ఆశీర్వాదించి, కలకల నవ్వుతూ మమ్ము సాగనంపారు. ఈ భాగ్యాన్ని మేము కోరామా? లేదే! అడగకుండానే ప్రసాదించడం వారికి వెన్నతో పెట్టిన విద్య. అది మా జన్మాంతర భాగ్యం.

ఒక దీపావళి రోజున జరిగిన సన్నివేశాన్ని ఈనాడు తలచుకొంటుంటే, ఆనందభాష్ప జలధారలు హృదయాన్ని పులకింపజేస్తున్నాయి. ఆరోజుల్లో (1955) స్వామికి టిఫిన్ తీసుకువెళ్ళి, మేడమీద గదిలో పెట్టి, మెట్లమీద కాచి ఉండేవారం. టిఫిన్ అయ్యాక ప్రసాదం తీసుకు వెళ్ళేవారం. దీపావళి ముందురోజున అందరూ నమస్కారాలు చేసుకొని మెట్లు దిగుతూ ఉంటే, నాతోపాటు మరో నల్లరు ఒక మూల నిలబడి, అందరూ వెళ్ళాక, స్వామి తలుపువద్దకి రాగానే మేము మెల్లగా, “స్వామీ, రేపు దీపావళి పండుగ. మేము ఐదుగురం త్వరగా వచ్చి ప్రొద్దున్నే నమస్కారం చేసుకొని పోతాం” అని నసుగుతుంటే, “ఏం! మీకు మాత్రం స్పెషలా?” అని అంటూ “రండి, రండి” అన్నారు.

తెల్లవారగానే నూతన వస్త్రాలు ధరించి, చిక్కిన గడ్డి పూలు, తులసీ ఆకు కోసుకొని వెళ్ళాం. అమ్మో! క్రింద తలుపు తెరిచి ఉంటేకదా పైకి వెళ్ళడం అని అనుకొంటూ, ఆ తలుపును మెల్లగా తాకగానే తెరుచుకొంది. పిల్లలా అడుగులేసుకుంటూ, భయంతో అదురుతున్న గుండెలను అదిమిపట్టుకొంటూ, ఒక్కొక్క మెట్టే ఎక్కుతూ ఉంటే స్వర్గారోహణం సల్పినట్లయింది. పైమెట్టు చేరి ఊపిరి పీల్చుకున్నాం. ఈ బంగారు వాకిలినుండే సచ్చిదానంద పరబ్రహ్మస్వరూపుడైన ప్రభువు వేంచేయాలి. నిమిషం ఒక యుగంగా ఉంది. మెదడు మద్దెలలా మ్రోగుతూ ఉంది. తలుపు కొద్దిగా తెరుచుకొని ఆ చిలిపి దేవుడు ఆ సందులో నుంచి చూస్తుంటే, “ప్రభూ! నవమోహనాంగ నవనీత చోరుడివా? అబ్బ! ఏమి అందం! ఏమి ఆకర్షణ!” అనుకొంటూ ఇంకా ఆ పారవశ్యం నుండి మేము తేరుకోక

ముందే తలుపు తెరిచి, “భూ” అంటూ అల్లరి గోపాలునిలా అదరగొట్టేశారు.

“రండి, రండి, త్వరగా రండి” అన్నారు. లోపలికెళ్ళి వరుసగా నిలబడి, చేతిలో ఉన్న పూలను ప్రభు పాద పంకజములకర్పించి, శిరస్సు వంచి నమస్కరించాం. స్వామి, యెర్రటి అంగీ ధరించి, సాక్షాత్తు మహాలక్ష్మీలా తేజరిల్లుతుంటే, కళ్ళప్పగించి బొమ్మల్లా నిలబడిపోయాం. “అరేరే! ఆలస్యం చేస్తే మీ అత్తలు మిమ్మల్ని వెతుక్కుంటూ వస్తారు” అన్నారు. మేము బయలుదేరబోతుంటే, “ఆ! ఆ! ఉండండి. ఈరోజు పండుగ. అమ్మగారింటినుండి వట్టి చేతులతో వెళతారా?” అంటూ ఐదు వెండి తట్టలలో జరి రవికె బట్ట, పూలు, అరటిపళ్ళు, వెండి కుంకుమ భరిణె, గాజులు పెట్టి, మా అందరినీ పెద్దపెద్ద మంత్రాలతో దీవిస్తూ మా కొంగు బంగారం చేశారు. తమ అభయ హస్తాన్ని మా శిరస్సులపై ఉంచారు. మాలో అప్పటికింకా పెళ్ళికాని ఇద్దరు అమ్మాయిల్ని దీవిస్తూ, “ఆ! మీకు మంచి భర్తలే దొరుకుతారలే! ఆనందంగా జీవించండి” అని కొంటేగా నవ్వుతూ సాగనంపారు. జగన్మాత! ప్రేమమాత! అంటూ ఐదుగురం గబగబా మెట్లు దిగి, సంతోషం పట్టలేక ఒకరి నొకరం కౌగిలింపుకొని ఆనందభాష్పాలు రాలాచాం. అడిగింది ఒక్క పాదనమస్కారమే! అయితే, ప్రభువు అందించింది వేయింతల ఆనందామృతం.

బ్రహ్మాండమంతయు ప్రబలుచుండెడి నీకు

ఆలయంబు నమర్చి అలవియగునే!

కోటిసూర్యుల కాంతి మేటి కల్గిన నీకు

ప్రమిద దీపములెట్లు పట్టగలము!

అజహరాదులకైన అందనివాడవు

అట్టి నీ రూపు కనుగొన నెవరి తరము!

సర్వజీవులయందు సంచరించెడి నీకు

సరియైన పేరిడ సాధ్యమగునె!”

అన్న పద్యమాలిక ఆపాదమస్తకం తబ్బిబ్బు చేస్తుంటే, “అమ్మా! సాయిమాతా! ఏమీ ఇవ్వలేని ఇచ్చుకోలేని ఈ నిరుపేదలకు ఇంతటి మహద్భాగ్యాన్ని అందించిన నీకు కరములు జోడించి శరణార్థి నవుతున్నాను” అని అంజలి ఘటించాను కృతజ్ఞతాభావంతో! ❖

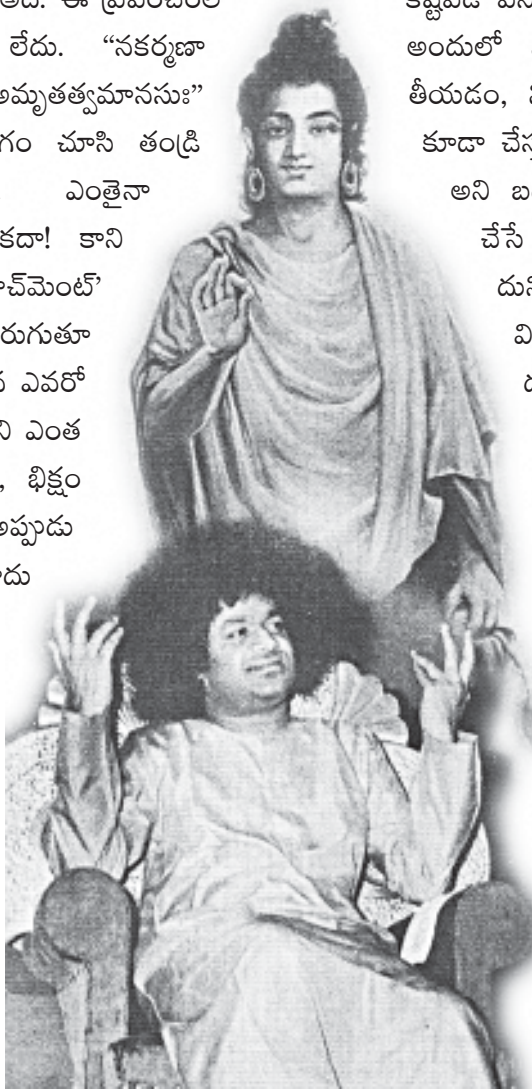
“త్యాగేనైకే అమృతత్వ మానసుః”

ప్రేమస్వరూపులారా! బుద్ధుడు సామాన్యమైన సంసారి కాడు, గొప్ప రాజకుటుంబంలో పుట్టినవాడు. అతనికి ఏ కొరతా లేదు. కాని, రాత్రికి రాత్రే ఒక్కసారిగా భోగభాగ్యములను, ఆలుబిడ్డలను త్యజించి వెళ్ళిపోయాడు. త్యాగమంటే అది. ఈ ప్రపంచంలో త్యాగమునకు మించినది లేదు. “సకర్మణా నప్రజయా ధనేన త్యాగేనైకే అమృతత్వమానసుః” బుద్ధుని సర్వసంగ పరిత్యాగం చూసి తండ్రి ఎంతగానో బాధపడ్డాడు. ఎంతైనా దేహాభిమానం ఉంటుంది కదా! కాని బుద్ధునికి ఏవిధమైన ‘అటాచ్మెంట్’ లేదు. గ్రామగ్రామాల్లో తిరుగుతూ భిక్షాటన చేశాడు. ఒకరోజున ఎవరో ఒక స్త్రీ, “నాయనా! నీవు తిని ఎంత కాలమైందో పాపం! ఇదిగో, భిక్షం స్వీకరించు” అన్నది. అప్పుడు బుద్ధుడు, “అమ్మా! ఇది కాదు నాకు కావలసింది. నాకు జ్ఞానభిక్ష కావాలి. దాని కోసమే నేను సంచారం సల్పుతున్నాను” అన్నాడు.

ఒకచోట ఒక రైతు కొంతమందికి ధాన్యము పంచుతున్నాడు. బుద్ధుడు అక్కడికి వెళ్లి, “నాకు రావలసిన ధాన్యమేది?” అని అడిగాడు. అప్పుడా

రైతు, “ఏయ్ సోమరి సన్యాసీ, నీకెందుకు పెట్టాలి ధాన్యం? వారెంతో కష్టపడి పనిచేశారు కాబట్టి వారికి పెడుతున్నాను. నీకు పెట్టనక్కర్లేదు, వెళ్లిపో” అని కసిరాడు. అప్పుడు బుద్ధుడు మళ్ళీ, “నేనుకూడా కష్టపడి పనిచేస్తున్నాను. భూమిని దున్నడం, అందులో విత్తనములు నాటడం, కలుపు తీయడం, నీరు పెట్టడం... ఇదంతా నేను కూడా చేస్తున్నాను. నేను సోమరిని కాను” అని బదులు చెప్పాడు. ఏమిటి తాను చేసే పని? హృదయమనే భూమిని దున్ని అందులో సత్సంకల్పములనే విత్తనములు నాటడం, దుర్భావములనే కలుపు తీయడం, ప్రేమ అనే నీరు పెట్టడం... ఈరీతిగా సాధన చేసినప్పుడే జ్ఞానము కలుగుతుంది. ఈ జ్ఞానమనే వృక్షమునుండి ఆనందమనే ఫలం లభిస్తుంది.

బుద్ధుని జీవిత చరిత్రను చక్కగా విచారించి చూస్తే ఇటువంటి విషయాలు ఎన్నో తెలుస్తాయి. కానీ మీరు దానిని ఒక కథ మాదిరి చదువుతున్నారు. బుద్ధుని జీవితం కథ కాదు, అది ఒక యథార్థ గాథ. బుద్ధుడు దేనినీ ఆశించలేదు. చిన్న

వయసులోనే అంతా త్యాగము చేశాడు. త్యాగమువలన కలిగే ఆనందము అట్టిది, ఇట్టిది అని చెప్ప వీలుకాదు. ఈ త్యాగము హృదయం నుండి ఆవిర్భవించేదేగాని, సాధనలతో అలవడేది కాదు. మీరు భజనలు చేయడం వలన, పూజలు చేయడంవలన శాంతి లభిస్తుందని పొరపడుతున్నారు. అవి కేవలం తాత్కాలికమైన తృప్తిని మాత్రమే అందిస్తాయి. నిత్యమైన, సత్యమైన భజన నిరంతరం మీ ఉచ్చాస నిశ్వాసములు ప్రబోధించే “సోహం” తత్వాన్ని అనుసరించడం. ‘సో’ - అనగా That (అది), ‘హం’ - అనగా I (నేను). “దైవమే నేను” అనేది దీని అర్థం. ఇదియే హంసగాయత్రి. దీనిని మీరు నిరంతరం ‘వాచ్’ (Watch) చేయాలి. అప్పుడే మీకు స్వస్వరూప జ్ఞానం కలుగుతుంది. Watch అనే పదంలో ఐదక్షరాలున్నాయి. వీటి అంతరార్థమేమిటి?

W - Watch your words

A - Watch your actions

T - Watch your thoughts

C - Watch your character

H - Watch your heart

మీ మాటలను, చర్యలను, ఆలోచనలను, నడతను మరియు హృదయాన్ని మీరు జాగ్రత్తగా ‘వాచ్’ చేయాలి. వాటిని పరిశుద్ధంగా ఉంచుకోవాలి. మీరు ధరించే ‘రిస్టువాచ్’ల ఏదో ఒకనాటికి పగిలిపోతాయి. కానీ ఈ ‘వాచ్’ ఎన్నటికీ పగిలిపోదు. మీరు ఎక్కడికి పోయినా Watch your words. అనగా, “నేను మంచి పలుకుతున్నావా? చెడు పలుకుతున్నానా?” అని గమనించుకోవాలి. పరులను దూషించే నాలుక పాపపు నాలుక. పరులను విమర్శించడం మానవ లక్షణం కాదు. మీరు ఒకరిని దూషిస్తే, పదిమంది మిమ్మల్ని దూషిస్తారు. ఇది తప్పుదు. బుద్ధుడు మౌనం పాటిస్తూ ‘సోహం’ తత్వాన్ని అనుసరిస్తూ వచ్చాడు. మీరు రామా, కృష్ణా, గోవిందా, సాయి... అంటూ భజన

చేసినంతమాత్రాన సరిపోదు. అయితే, మీ మనస్సు నిశ్చలస్థితికి వచ్చేంతవరకు ఇది చేయవలసిందే. ఆ తరువాత చేయనక్కర్లేదు, మౌనంగా ఉండండి. Silence is golden. ఎప్పుడు మాటలు నిల్చిపోతాయో అప్పుడు మనస్సుకూడా నిల్చిపోతుంది. మాటలు అధికమయ్యేకొద్దీ మనస్సుయొక్క ప్రభావం కూడా అధికమౌతుంది. ఈ మనస్సును చంపాలి. కాని, ఇది అంత సులభంగా చచ్చేది కాదు. మనిషి చచ్చినా మనస్సు చావదు; వచ్చే జన్మలో తిరిగి వస్తుంది. అయితే, మనస్సు ఎప్పుడు చస్తుంది? మాటలు లేకుండా ఉన్నప్పుడు మనస్సు చస్తుంది. కనుకనే ప్రాచీన ఋషులు మౌనం పాటించేవారు. ఎవరినీ దూషించకూడదు, పరిహసించకూడదు, బాధించ కూడదు. మీరు ఇతరులను ఎంతగా బాధిస్తున్నారో అంతకు పదింతలు మీరు బాధపడవలసివస్తుంది.

బుద్ధుడు మొదట సమ్యక్దృష్టిని అలవర్చుకున్నాడు. దేహాభిమానమును క్షీణింపజేసుకొని తద్వారా వాంఛా రహితుడయ్యాడు; లేకపోతే అంత చిన్నవయస్సునందు రాజ్యభోగాలను వదలిపెట్టాడంటే, అదెంత గొప్ప త్యాగము! ఈనాడు ప్రతి ఒక్కరు, “నా దేహము, నా మనస్సు” అని అంటూ, అంతా “నాది, నాది” అని చెబుతున్నారు. కానీ, “నేను ఎవరు?” అనే విచారణ చేయడం లేదు. దేహము క్షణభంగురం. మీ దేహమే మీ స్వాధీనంలో లేదు. అలాంటప్పుడు దేహమే ‘నేన’ని మీరెందుకు భ్రమిస్తున్నారు? ఈవిధమైన భ్రాంతిని పెంచుకోవడంచేతనే మీరు బ్రహ్మకు దూరమై పోతున్నారు. “అనిత్యమసుఖం లోక మిమం ప్రాప్య భజస్వ మామ్” అన్నాడు గీతాచార్యుడు. భ్రాంతిని తొలగించుకున్నప్పుడు మీరే బ్రహ్మస్వరూపులుగా రూపొందుతారు.

(శ్రీవారి దివ్యోపన్యాసములనుండి)

ముత్తాల సరాలు

(ధారావాహికం - 10వ భాగం)

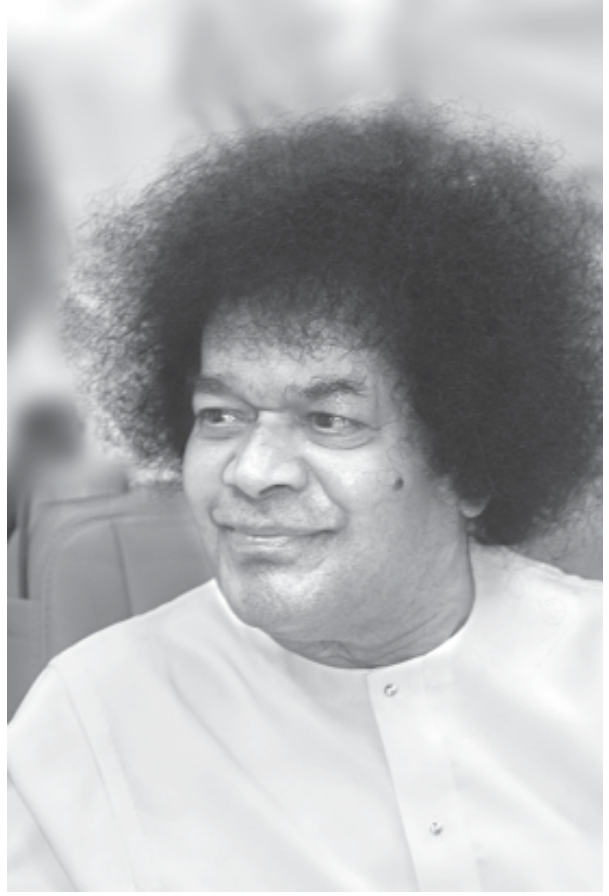
ప్రొ॥ కామరాజు అనిల్ కుమార్

ఏవి ఆ నాలుగు?

దిక్కులు నాలుగు, యుగాలు నాలుగు. అట్లే, నాలుగు జన్మలంటారు. నాలుగు మార్గాలంటారు. వీటినిగురించి సంక్షిప్తంగా భగవాన్ బాబావారి మాటల్లోనే చెప్పుకుందాం.

నాలుగు యుగాలు:

యుగము అంటే అనేక వేల సంవత్సరాలకి సంబంధించిన విషయం అనుకోవడం సహజమే. కాలచక్రం తిరుగుతూనే ఉంటుంది. యుగాలు కదులుతూనే ఉంటాయి. కృతయుగము, త్రేతాయుగము, ద్వాపరయుగము, కలియుగము - ఈ నాలుగు యుగాలు మన జీవితంలో ప్రతి దినము పరిభ్రమిస్తూనే ఉంటాయి అంటారు భగవాన్ బాబా. తెల్లవారుఝామున నాల్గు గంటలనుండి మధ్యాహ్నం పన్నెండు గంటలవరకు కృతయుగము అన్నారు. ధర్మము నాలుగు పాదములతో నడవడానికి తగిన శక్తి సామర్థ్యములు గల కాలమిది. మధ్యాహ్నం పన్నెండు గంటలనుండి సాయంత్రం ఆరుగంటలవరకు త్రేతాయుగము. ఇక్కడ ధర్మము మూడు పాదములతో సంచరిస్తుంటుంది. అంటే, దేహములోని శక్తులు కొంత తగ్గుతాయన్నమాట. సాయంకాలం ఆరు గంటలనుండి రాత్రి పన్నెండు గంటలవరకు ద్వాపరయుగము. ఈ కాలములో ధర్మము రెండు

పాదములతో ఉంటుంది. శారీరక, మానసిక శక్తులు మరింత చల్లబడతాయి. ఇక, రాత్రి పన్నెండు గంటలనుండి తెల్లవారు ఝామున నాలుగు గంటలవరకు కలియుగం. జనులు మైమరచి గురకలు పెడుతూ నిద్రపోయే కాలమిది. కనుక, ఈ కాలములో ధర్మము ఒక్క పాదముపై నిలిచి ఉంటుంది. దైవం కాలస్వరూపుడు. కనుకనే, 'కాలాత్మకాయ నమః' అన్నారు. కాలాన్ని గర్భంలో ధరించినవాడు కనుక, 'కాలగర్భుడు' అన్నారు. కాయం కాలాధీనంలో, కాలం భగవదాధీనంలో ఉంటాయి.

నాలుగు జన్మలు

భగవాన్ బాబావారు తమ సన్నిధిలో పలు సందర్భాలలో సామూహిక ఉపనయనాలు కడువైభవంగా జరిపించడం మనందరికీ తెలిసిన విషయమే. ఆయా సందర్భాలలో వారు అందించిన దివ్యోపన్యాసాలలో ఈ నాలుగు జన్మలగురించి

వివరించడం జరిగింది. కూటిపేద మొదలు కోటిశ్వరుని వరకు ప్రతి ఒక్కరూ మాతృగర్భమునుండి జన్మించినవారే. ఇది సహజ జన్మ. గాయత్రీ మంత్రోపదేశము జరిగిన తరువాత పూర్వపు మనోమాలిన్యం పరిశుద్ధం గావింప బడుతుంది. ఇది రెండవ జన్మతో సమానం. కనుకనే, ఉపనయనం అయిన వ్యక్తిని 'ద్విజుడు' అని పిలుస్తారు. గాయత్రీ మంత్రాన్ని ఉపదేశించిన విశ్వామిత్ర మహర్షి, ప్రప్రథమంగా స్వీకరించి ఉపాసించిన శ్రీరామచంద్రమూర్తి ఇరువురూ క్షత్రియులే. కనుక, గాయత్రీ మంత్రం ఒక కులవ్యవస్థకు సంబంధించినదికాదు; సర్వుల సంక్షేమానికి చెందినది; దేహమనోబుద్ధుల వికాసమునకై ఏర్పడినది. గాయత్రీమాత శక్తిస్వరూపిణి. "గాయత్రీ ఛాందసాం మాతా" వేదములకు తల్లి గాయత్రీ. ప్రాచీన కాలంలో స్త్రీలుకూడా యజ్ఞోపవీతం ధరించేవారు. కొన్ని ప్రాంతాల్లో దేవాలయ గోపురాలపై చెక్కబడిన స్త్రీమూర్తుల శిల్పాలపై యజ్ఞోపవీతం కనబడుతుంది. కనుక, గాయత్రీ ఉపాసనకు స్త్రీ పురుష భేదము వర్తించదు. అందువలననే అన్ని వర్ణములవారు, సాయిసంస్థలవారందరూ గాయత్రీ మంత్రోచ్ఛారణ గావిస్తుంటారు.

వేదాధ్యయనముచేత ద్విజుడు విప్రుడవుతాడు. ఇది మూడవ జన్మ. వేదమంత్రాలను ఉచ్చరించినంతమాత్రాన, లేక శ్రవణం చేసినంతమాత్రముచేతనే మనశ్శాంతి, ఆనందం లభిస్తాయన్నది భక్త సాధకుల అనుభవం. నమకం, చమకం, పురుషసూక్తం, శ్రీసూక్తం, లలితా సహస్రనామం, విష్ణుసహస్రనామం మొదలైన అన్ని పూజా విధానములూ మంత్రమయములే కదా! అందువల్లనే సాయి సంస్థల ఆధ్వర్యంలో దేశ విదేశాలకు చెందిన స్త్రీ పురుషులందరూ వేదపారాయణం గావిస్తున్నారు. అన్య మతస్థులుకూడా స్వామి సన్నిధిలో ఉచ్చైస్వరంతో వేదమంత్రోచ్ఛారణ గావిస్తూ, అందరినీ ఆనందాశ్చర్యాల్లో ముంచెత్తడం మనం చూస్తూనే ఉన్నాం. వేదం ఒక మతానికి సంబంధించినది కాదు, అది సనాతన ధర్మం; దేశకాలమానములకు అతీతమైనది. దేశ విదేశీయులకు వేదధర్మాన్ని ప్రబోధించి, ఆధ్యాత్మికపతాకను ఎగురవేసి, సనాతన ధర్మ ప్రాశస్త్యాన్ని, విశిష్టతను విశ్వవ్యాప్తం

గావించిన ఘనత కలియుగ అవతారమూర్తి భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయిబాబావారిదే! ఇందులో ఎట్టి సందేహమూ లేదు.

ఇక నాల్గవ జన్మ బ్రాహ్మణత్వము. ఇది బ్రహ్మజ్ఞానము చేత లభించే స్థాయి అని అర్థం చేసుకోవాలి; కులపరంగా కాదు. జన్మచే బ్రాహ్మణత్వం ప్రాప్తించవచ్చును. కానీ, కర్మ బ్రాహ్మణుడే నిజంగా బ్రహ్మత్వమును పొందినవాడు. "బ్రహ్మవిద్ బ్రహ్మైవ భవతి" అన్నట్లు బ్రహ్మము నెఱిగిన వాడు బ్రహ్మమే అవుతాడు. ఈ విషయాన్ని మనం బాబా వారి గీతావాహినినుండి తెలుసుకోగలము.

నాలుగు మార్గాలు

మొదటి మార్గము కర్మకు అతీతమైనది. కర్మాతీతులు జీవన్ముక్తులు. వారికి విధినిషేధాలు ఉండవు. ఏరకమైన సాధనలూ చేయవలసిన అవసరముండదు. వారు ఆచరించే కర్మలన్నియు దైవకార్యములుగా మారిపోతాయి. వారు ఎక్కడ కాలుపెడితే ఆ ప్రదేశం కైవల్యంగా భాసిస్తుంది. వారి నోటినుండి వచ్చే ప్రతి మాట బ్రహ్మ వాక్కు, అవతారమూర్తులు, సద్గురువులు, మహనీయులు ఈ కోవకు చెందినవారు. అంటే, వీరు తమ భక్తులకు కైవల్యప్రాప్తిని, బ్రహ్మప్రాప్తిని ప్రసాదించగలరు.

రెండవది నిష్కామ కర్మ. ఇదొక గొప్ప యోగం. నిష్కామంగా కర్మలాచరించేవారిని ముముక్షువులంటారు. కేవలం మోక్షగాములు వీరు. వారు ఏమి చేసినా భగవత్ప్రీత్యర్థం చేస్తారు; వేరు ఫలములను ఆశించరు; లౌకిక వాంఛలు ఉండవు; స్వర్గలోక సుఖాలనుకూడా కాంక్షించరు. నిష్కామమైన సత్కర్మాచరణ వీరి బాట. వీరి దీక్షను అనుసరించి వీరికి భగవదనుగ్రహం లభిస్తుంది. మన సాయి సంస్థల సేవాకార్యక్రమాలు ఈ దిశగానే రూపొందింపబడినవి. సమాజ సంక్షేమమే లక్ష్యం; వ్యక్తిగత ప్రయోజనం, కీర్తిప్రతిష్ఠలు, ప్రచారార్థాటాలు కానేకావు.

ఇక మూడవ మార్గం సకామ కర్మయోగం. ఇక్కడ ఫలాపేక్షతో కర్మలు ఆచరించడం జరుగుతుంది. ఏ పుణ్యకార్యంవలన ఏ ఫలమొస్తుందనేది వీరు ముందుగా

అలోచిస్తారు. సుఖ భోగాలు వీరి దృష్టిలో ఉంటాయి. ఫలాపేక్షతో సత్కర్మలు ఆచరిస్తూంటారు. పాపకర్మలు, నిషిద్ధ కర్మలు ఎన్నటికీ చేపట్టరు. అయితే, వీరు కోరుకున్న ప్రకారం స్వర్గభోగాలు లభించినప్పటికీ, అర్జించిన పుణ్యం క్షీణించిన వెంటనే ఆ ప్రాప్తిని కోల్పోయి, మర్త్యలోకానికి మరలి వస్తారని భగవద్గీత చెప్పనే చెప్పింది. “క్షీణే పుణ్యే మర్త్యలోకం విశన్తి” అని సెలవిచ్చింది.

ఇంక నాలుగవ మార్గము ఒకటున్నది. ఏది అది? కర్మభ్రష్టుల మార్గము. వీరికి పాపపుణ్యాలు, మంచిచెడ్డలు, ధర్మాధర్మములు ఏవీ ఉండవు. అంటే, వీరిని పశుసమాను లనవచ్చును; వానరములతో పోల్చుటకూడా సరికాదు. ‘పునరపి జననం పునరపి మరణం’ అన్నట్లు జనన మరణ చక్రంలో పడి పరిభ్రమిస్తుంటారు. క్రిమికీటకాదులవలె జీవితం గడుపుతుంటారు. పవిత్ర కాలం రావాలి, తలరాత మారాలి. అప్పుడే వీరికి నిష్క్రమి. వర్తమాన కాలంలో ఈ వర్గంవారు అధికమవడం దురదృష్టం.

నాలుగు సుగుణాలు

ఆధ్యాత్మిక సాధకులు ముఖ్యంగా అలవరచుకోవలసిన సుగుణాలు నాలుగు - మైత్రి, కరుణ, ముదిత, ఉపేక్ష. నవవిధములైన భక్తిమార్గములు అనుసరించుటకుగాని, చతుర్విధ పురుషార్థములు సాధించుటకుగాని, అష్టాంగ యోగాభ్యాసమునకుగాని, మరి ఏ ఆధ్యాత్మిక సాధనకైనా ఈ నాలుగు అత్యవసరం. సాధన ఫలితాన్నిస్తుంది. శాంతి, సంతృప్తి లభిస్తాయి. సాధన అంటే పొలాన్ని దున్ని, నీరు పోసి, కలుపు మొక్కలను పెరికివేసి, పంట ధాన్యాన్ని అందుకోవడంలాంటిది అనవచ్చు. బాబావారి మాటల్లో...

‘మైత్రియు కరుణయు మాన్యముపేక్షయు
వాసనల్ నాలుగై వసుధనుండె
సుఖకరంబుగ నుండి సుఖమందు జనులతో
సఖ్యంబె మైత్రియౌ జనులకెల్ల
దుఃఖితులను జూచి దూరంబు పోవక
కనికరించుటదియె కరుణయగును
పుణ్యవంతుల జూచి పురులు గొల్పకయుండి
సంతసించుట మాన్యసరణియగును

పాపాత్ములం జూచి పరిహసించుట కన్న
విననియట్లుండ ఉపేక్షయగును
ఇట్టి వాసనల్ గలయట్టి అవని జనుల
నాదరించును శ్రీహరి అధికముగను
దర్శనంబును తానిచ్చి దయను జూచి
సంతసంబున తనను తా కేలజేర్చు

అంటే, ఈ నాలుగు అలవరచుకుంటే శ్రీహరి ఆదరించి దయను జూచు.... ఇంతకన్నా భక్త సాధకులకు ఇంక కావలసింది ఏముంది?!

మొదటిది మైత్రి. ఇతరులకు కీడు చేసేవారితోనూ, దురాలోచన, దుష్ప్రవర్తనలతో మెలగేవారితోనూ స్నేహం చేయకూడదు. నీకంటే పైవారితో స్నేహం చేస్తే వారు నిన్ను లొంగదీసుకోవచ్చు. నీకంటే తక్కువవారితో స్నేహం చేస్తే నీవు వారిని చులకనగా చూడవచ్చు. కనుకనే, నెయ్యిమైనా వియ్యమైనా సమానులతో చేయాలన్నారు. నీ మంచి కోరి, మంచిని బోధిస్తూ, చెడును ఖండిస్తూ ఎల్లవేళల నిన్నంటిపెట్టుకొని ఉన్నవాడే ఆదర్శ మిత్రుడు.

రెండవది కరుణ. దీనులు, వృద్ధులు, వికలాంగులు, రోగపీడితులు, దుఃఖితులపట్ల కరుణతో ఉండాలి. నీకంటే తక్కువస్థాయాయందు ఉన్నవారిపైన నీ కరుణను ప్రసరింప జెయ్యాలి.

మూడవది ముదిత. నీకంటే అధికులను చూసి అసూయపడరాదు; ఈర్ష్య, ద్వేషములను కలిగియుండ రాదు. ఎదుటివారి అభివృద్ధిని చూసి ఆనందపడాలే తప్ప వారిపై ఎట్టి దుర్భావములూ ఉండరాదు.

నాలుగవది ఉపేక్ష. దుర్గుణములు, దురాలోచనలతో మెలగేవారికి దూరంగా ఉండాలి. జయాపజయములు, లాభనష్టములు, నిందాస్తుతులపట్ల సమచిత్తమును కలిగి యుండాలి. పొగడ్తలకు పొంగక, లొంగక, వంగక నిలిచే స్థితిని పొందాలి.

పై నాల్గింటినీ సాధిస్తే పురుషార్థములు చేకూరినట్లే. ఇవి సాధించడానికి చిత్తశుద్ధి అత్యవసరం. సర్వులలోని సర్వేశ్వరుడొక్కడే అన్న దృఢ నిశ్చయమువలన చిత్తశుద్ధి లభిస్తుంది.

మలిన జలము గల పాత్రలో సూర్య బింబము కనబడదు. కదిలే జలము గల పాత్రలో కూడా ప్రతిబింబము స్పష్టంగా కనబడదు. నిశ్చల జలంలోనే ప్రతిబింబం స్పష్టంగా కనిపిస్తుంది. మలిన జలము తమోగుణమునకు, కదిలే జలము రజోగుణమునకు, నిశ్చల జలము సత్త్వగుణమునకు ప్రతీకలు. ఈ రజో తమో గుణములను దూరం చేసుకున్నప్పుడే పైన పేర్కొన్న నాలుగు సద్గుణములను పొందడానికి వీలవుతుంది. మన దేహమే ఒక పాత్ర కదా! Seek out your faults and others' merits. ఇతరులలోని మంచిని, మనలోని

దోషాలను వెతుక్కోవాలి. మనలో దోషాలు లేకుండా చూసుకుంటే చిత్తశుద్ధి లభిస్తుంది. కానీ, మనము చిత్తశుద్ధిని ఆశించకుండా స్వార్థ స్వప్రయోజనముల నిమిత్తం సాధనలు చేస్తూంటే ప్రయోజనం లేదు. అటువంటి సాధనలు ఎంతకాలము చేసినా అవి శాంతిని, ఆనందాన్ని, సంతృప్తిని అందించజాలవు. చెట్టును నరికి కొమ్మలు నాటితే ఏం ప్రయోజనం? దైవత్వం చెట్టు, ప్రకృతి తత్త్వం కొమ్మలు. దైవత్వం అనే వృక్షంపైన ఆధారపడినదే అసలైన ఆధ్యాత్మిక సాధన.

(సశేషం)

పిల్లలమూ మేమూ

భువనచంద్ర

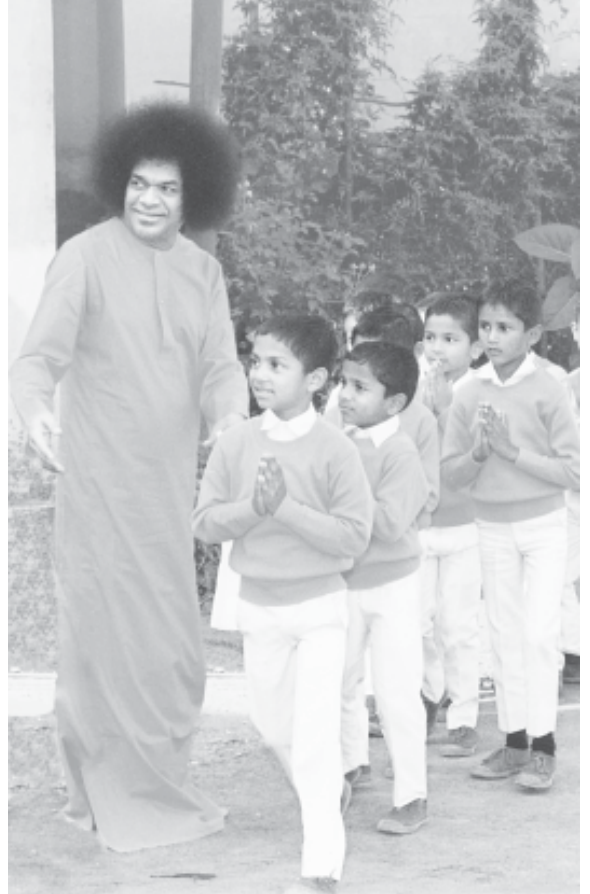
పల్లవి: పిల్లలము మేము సాయి పిల్లలము మేమూ
ఏడు ఖండముల నాక్రమించీ
సాయి బోధనలు ప్రేమగ తెలిపే ||పిల్ల||

చరణం 1. స్వార్థం మరచి సమతను పంచీ
సత్యాన్నే ఊపిరిగా ఎంచీ
శాంతిని మేము స్థాపిస్తాం
ధర్మమార్గాన పయనిస్తాం ||పిల్ల||

చరణం 2. పూజలు చేసే చేతులకన్నా
సేవలు చేసే కరములె మిన్న
అందరినీ ప్రేమిస్తామూ
సర్వులనూ సేవిస్తామూ ||పిల్ల||

చరణం 3. త్యాగంతో స్వార్థాన్ని జయిస్తాం
శాంతముతో క్రోధాన్ని జయిస్తాం
మిథ్యను సత్యంతో గెలిచీ
అహింసతో విశ్వాన్ని గెలుస్తాం ||పిల్ల||

చరణం 4. తల్లీ తండ్రీ గురువూ దైవం
అన్నీ మాకు సాయీశ్వరుడే
మంచిని ఆహ్వానిస్తామూ
చెడుని దగ్గరకు రానీమూ ||పిల్ల||

పండుగల సందేశాలు:

ఈశ్వరాంబా ప్రియతనయా...

చంద్రమౌళి రమాదేవి

“ఆ తల్లి మాట తియ్యగా, దయతో నిండి ఉండేది. పసిమి చామనఛాయ కలసిన శరీరం రంగుతో, కాటుక దిద్దిన కళ్ళతో, నుదుట ఎర్రగా మెరిసే కుంకుమబొట్టుతో ఆమె లక్ష్మీదేవివలె కళకళలాడుతూ ఉండేది. ఆమె సన్నిధికి వచ్చే అదృష్టం కలిగినప్పుడు భక్తులు ఆ మాతృదేవత ఆశీస్సులకోసం ఆమెకు సాష్టాంగ నమస్కారం చేసేవారు. ఆ వచ్చినవారు వివిధ భాషలలో ఆమెతో సంభాషించేవారు. అటువంటి సందర్భాలలో ఆమె తన సమాధానాన్ని ఒకే ఒక భాషలో తెలియజేసేది. అదే హృదయ భాష!”

- పెద్దబొట్టమ్మగారు

“ప్రతి సన్నివేశాన్ని, ఆవేశాన్ని, ఆలోచనను, వస్తువునుకూడా అభేద భావంతో ఒకే ఒక భగవత్తత్వంగా ఆమె దర్శింపగలిగింది. అందువల్లనే తుదిశ్వాస విడిచేటప్పుడు పరమాత్మలో లీనం కావడానికి తపనపడే ఆమెలోంచి ఒక్కసారిగా ‘స్వామీ, స్వామీ, స్వామీ’ అనే పిలుపు వెలువడింది. వెంటనే కరుణామయులైన భగవాన్, “వస్తున్నా! వస్తున్నా! వస్తున్నా!” అని సమాధాన మిచ్చారు. ఉవ్వెత్తుగా లేచి ఎగసిపడిన కెరటం మరల అదే మహాసాగరంయొక్క సంకల్పంవల్ల వెనుకకు వచ్చి ఆ మహా సాగరంలోపల కలసిపోయింది”

- కస్తూరిగారు

ప్రతి సాయి భక్తునికి అర్థమయ్యే ఉంటుంది కదా, పైన వివరించినది ప్రత్యక్ష పరమాత్ముని తన బిడ్డగా పొందిన భాగ్యశాలి, విశ్వజనని అయిన ఆ దైవమాత గురించేనని! సార్థక నామధేయురాలైన ఈశ్వరమ్మగారిని మనమందరము ప్రత్యేకించి మే 6వ తేదీ ‘ఈశ్వరమ్మ దే’ సందర్భంగా భక్తిభావంతో, కృతజ్ఞతాపూర్వకంగా స్మరించుకుంటాము.

కేవలం అవతారమూర్తి జననిగానే కాకుండా తమ విలక్షణమైన వ్యక్తిత్వం ద్వారా, ఆలోచనాసరళిలోని ఔన్నత్యం వలన కూడా ఆమె తమ పాత్రని సమర్థవంతంగా పోషించి తమకంటూ ఒక ప్రత్యేకమైన స్థానం ఏర్పర్చుకున్నారు. యుగావతారి ఆమెను తమ మాతృమూర్తిగా ఎన్నుకోవడం ఆమెకు లభించిన అత్యున్నతమైన గౌరవం.

శ్రీవారి అవతరణనుగురించి వర్ణిస్తూ కరుణశ్రీగారు ఇలా అన్నారు కదా,

“...ఈ క్షితి సుద్ధరింప నుదయించె పవిత్ర గుణావలంబకున్

రక్షిత దీన హీన నికురంబకు శ్రీమతి ఈశ్వరంబకున్”

అవతారపురుషులయొక్క మాతృమూర్తుల పంక్తిలో ఆమె నిలువగలిగిందంటే, ఆ విశేష పుణ్యఫలం పొందడానికి ఆమె ఎన్ని సత్కర్మల నాచరించిందో కదా!

“ఏమి తపంబు చేసి పరమేశ్వరు
నేమిట పూజ చేసిరో
రాముని తల్లియున్, పరశురాముని తల్లియు
భీము తల్లియున్
కాముని కన్నతల్లియున్ కంజదళాక్షు
ననుంగు తల్లియున్
స్వామిని సత్యసాయి భగవానుని
కన్న వరాల తల్లియున్”

- కరుణశ్రీ

తన బిడ్డ అవతారమూర్తియని విశ్వమంతా విశ్వసిస్తున్నా స్వామివారి యోగక్షేమాలగురించిన మాతృత్వపు తపనను ఆమె అణచుకోలేకపోయింది. విశ్వవిభుడైనా స్వామి ఆ తల్లికి ముద్దుబిడ్డడే కదా! ఆహారం, ఆరోగ్యం, విశ్రాంతి విషయాలలో స్వామి కనబరచే అశ్రద్ధ ఆమెని కలవరపరచేది.

ఇంకొక కోణంలోనుండి చూస్తే, అవతార పురుషుని తల్లిగా ఆమె సమాజంపట్ల తమ బాధ్యతను అత్యంత సమర్థవంతంగా నిర్వహించారు. కుల మత భేదాలు, ఆచారాలు - సంప్రదాయాలు, స్త్రీ విద్య మున్నగు విషయాల యెడ ఆ పుణ్యజననికి గల సునిశిత అవగాహన, విశాలమైన దృక్పథం సాటిలేనివి.

ఈశ్వరమృగానికి పిల్లలంటే చాలా ఇష్టం. తమ దగ్గరికి వచ్చే పిల్లలకి ఆమె ఆసక్తి కలిగేలా వర్ణిస్తూ పురాణగాథలు, నీతికథలు చెప్పేవారు. పిల్లలందరూ చక్కగా చదువుకోవాలని ఆమె ఆకాంక్షించారు. అంతగా ఆర్థిక స్తోమత లేని భక్తులయొక్క పిల్లల స్కూలు ఫీజులకి, పుస్తకాలకు, హాస్టల్ భోజనాలకు అవసరమైన డబ్బు ప్రతి నెలా పంపించేవారు. కనుకనే, ఈశ్వరమృగారి వర్ధంతిని ‘బాలవికాస్ దినోత్సవం’గా ప్రపంచమంతటా గల సాయి భక్తులు జరుపుకుంటున్నారు. ఆ దివ్య జననికి పిల్లలపై గల ప్రేమాభిమానాలకి ప్రతీకగా, ఉన్నత విద్యాప్రమాణాలను, నైతిక విలువలను ప్రోత్సహించే ‘పట్టుకొమ్మ’గా వెలుగొందుతోంది పుట్టపర్తిలోని శ్రీమతి ఈశ్వరమృ ఉన్నత పాఠశాల.

1972 వేసవిలో బృందావనంలో సమ్మర్ కోర్సు జరుగుతున్న సమయంలో మే 6వ తేదీ ఉదయం ఆవిడ ప్రశాంతంగా ‘స్వామీ, స్వామీ, స్వామీ’ అంటూ తుదిశ్వాస విడిచారు. “ఈరోజును పిల్లల పండుగగా జరుపుకోవాలి. ఆమె చూపిన ఆదర్శాన్ని పిల్లలు గుర్తు పెట్టుకోవడానికి ఇది ఉద్దేశించబడింది. చివరి క్షణంలో ఆమె అత్యంత స్వామినే స్మరించడం నిర్మలత్వానికి నిదర్శనం. ఆదర్శప్రాయమైన, మాననీయమైన జీవితానికి ఇది గుర్తు” అని శ్లాఘించారు భగవాన్.

ఈ నెలలో జరుపుకునే మరో విశేషమైన పర్వదినం ‘బుద్ధజయంతి’. వైశాఖ పౌర్ణమినాడు (ఈ సంవత్సరం మే 10వ తేదీన) జరుపుకునే ఈ పర్వదిన సందర్భంగా జపాన్, చైనా, శ్రీలంక, ఇండోనేషియా తదితర దేశాలనుండి బౌద్ధమతస్థులైన సాయి భక్తులు ప్రశాంతి నిలయం చేరుకుంటారు. మంత్రోచ్ఛారణ, భక్తిగీతాలాపన, ఉపన్యాసాలు, సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలతో బుద్ధ పౌర్ణమి వేడుకలను ఆనందోత్సాహాలతో జరుపుకుంటారు.

గౌతమ బుద్ధుడు శాంతి, ప్రేమ, కరుణ, క్షమలతో జీవితాన్ని ఎలా ప్రశాంతంగా గడపవచ్చో బోధించాడు. నాటి దేశ, కాల పరిస్థితులనుబట్టి చోటుచేసుకున్న మూఢాచారాలను, కులమత భేదాలను తొలగించడానికి, అస్పృశ్యతా నిర్మూలనకొరకు చాలా కృషి చేశాడు. ఎక్కడి నుండి వచ్చాము? ఎటు మన ప్రయాణం? అనే ప్రశ్నలకి సమాధానం వెతికి తెలుసుకొని ఆత్మసాక్షాత్కారం దిశగా అడుగులు వేయాలని సూచించాడు.

భగవాన్ బాబావారి సన్నిధికి అన్ని మతములవారూ ఆకర్షితులవడానికి కారణం వారివారి ఆరాధ్య దైవాలు ఇక్కడ ప్రత్యక్షంగా స్వామిలో గోచరించడమే కదా! “నవ్వునప్పుడు కరుణాసింధువగు బుద్ధ భగవాను భంగి కన్నట్టు స్వామి” అంటూ కరుణశ్రీ ఇలా అన్నారు:

“అతడు సర్వజ్ఞుడతడు తథాగతుడు
బుద్ధుడతడు సర్వార్థ సిద్ధుడతడు
సాయి సౌభాగ్యదాయి సాక్షాత్కరించె
అమ్మరో! రమ్మ! అర్హుపాద్యము లిమ్మ!”

తెలుగువారు జరుపుకొనే మరొక పర్వదినం ఈ నెల 21న వచ్చే హనుమంతుని. “శాంతుడు గుణవంతుడు బలవంతుడు హనుమంతుడు” అని శ్లాఘించారు శ్రీ సాయిరాముడు. భక్తి, సేవ అనే రెండు పదాలకి నిర్వచనమే ఆంజనేయస్వామి. దాస్యభక్తి అనగానే స్ఫురించే మొదటి పేరు ‘హనుమ’. అసాధ్యమైన పనులు కూడా దైవకృప, భక్తివిశ్వాసాలతో నెరవేరగలవని మారుతి నిరూపించాడు.

వడమాల, తమలపాకుల హారం, జిల్లేడు పూల దండ, విశేషంగా హనుమంతుని అర్చనలో వినియోగిస్తారు.

హనుమంతుని ఆదర్శాన్ని అనుసరిస్తూ చిత్తశుద్ధితో చేసే ‘సుందరకాండ’ పారాయణం శుభప్రదమైన ఫలితాల నిస్తుంది; ‘హనుమాన్ చాలీసా పారాయణం’ మనోవాంఛా ఫలసిద్ధి కలుగజేస్తుంది. రామనామానికి తన్మయత్వం చెందే ఆ మహాభక్తుడు, రామదాస - రామదూత బిరుదాంకితుడు, మహాబలపరాక్రమసంపన్నుడు భక్తుల పాలిట కల్పవృక్షమే సుమా! హృదయపూర్వకంగా స్మరించితే చాలు! అందుకే అంటారు,

“బుద్ధిర్బలం యశోదైర్యం నిర్భయత్వ మరోగతా!
అజాడ్యం వాక్పటుత్వంచ హనుమత్ స్మరణాద్భవేత్”

వేదములకంటే గొప్పది ఏదైనా ఉందా?

చాలా సంవత్సరాల క్రితం ఒకసారి భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయిశ్వురులు హైదరాబాదులోని ‘శివం’ మందిరంలో విడిదిచేసియుండగా, ఒకనాటి ఉదయాన వేకువఘడియలలో భక్తులొకరు స్వామివారి దర్శనార్థియై విచ్చేశారు. స్వామివారు అనుగ్రహించిన సాన్నిహిత్య భాగ్యవశమున ఆయన నేరుగా స్వామివారి నిజనివాసాంతర్భాగంలో ప్రవేశించారు.

ఆ సమయంలో శ్రీవారు లోపల స్నానం చేస్తున్నారు. స్నానాల గది ప్రవేశద్వారంవద్ద నిలబడి ఘనాపాత్రలైన వేదపండితోత్తములు ‘రుద్రం’ పఠిస్తున్నారు. సాక్షాత్తు శివశక్తిస్వరూపులైన భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయిశ్వురుల స్నానాభిషేక సమయంలో ‘రుద్రం’ పఠించడం గమనించిన ఆ భక్తునికి ఎంతో ఆనందం కలిగింది. అంతలోనే ఆ భక్తుని హృదయం ఆవేదనతో, అపరాధ భావనతో బాధగా మూలిగింది. “అయ్యో, వేదం చదువుకొని ఉంటే నేనుకూడా ఈ పండితులతోపాటు రుద్రం చదువుతూ స్వామివారి అభిషేకంలో పాలుపంచుకొనేవాడిని కదా” అని అతని అంతరంగం విలవిల్లాడింది.

అంతలోనే స్వామివారు స్నానం ముగించుకొని బయటికి వచ్చారు. వస్తూనే ఆ వేద పండితులలో ఒకరైన బ్రహ్మశ్రీ కామావధానిగారిని, “కామావధానీ! వేదములకంటే గొప్పది ఏదైనా ఉందా?” అని ప్రశ్నించారు. అందుకు వేద విజ్ఞాన ఘనులైన కామావధానిగారు ఎంతో వినయజ్ఞతతో, “స్వామీ, ఈ కలియుగంలో మీ నామస్మరణకన్న మిన్నయైనది వేరే ఏముంటుంది?!” అన్నారు. ఆయన సమాధానానికి భగవాన్ అర్థవంతముగా, విలాసముగా దరహాసములొకబోస్తూ అక్కడినుండి ప్రక్క గదిలోకి వెళ్ళారు.

అది విన్న ఆ భక్తునికి తాను వేదం చదువుకోలేదే అన్న చింత తీరి, వేదపురుషుని నామస్మరణకన్నా వేరు పెన్నిధి లేదని గ్రహించినవాడై, తన భాగ్యమునకు సంతసిస్తూ ఆ వేదమాత వెనుకనే వత్సవలె అనుసరించినారు. సర్వవేదముల సారము సాయినామస్మరణలోనే ఇమిడియున్నదను ఎఱుక సర్వదా మనము కలిగియుండవలసిన ఆవశ్యకతను స్వామివారు ఈ సంఘటనద్వారా మనకు గుర్తు చేస్తున్నారు. ❖

PRASANTHI NILAYAM S. O. (Ananthapur)

[illegible]

చావలసినదిగాను తొందర మయియు ముగియెను.
 బంధువుల నాకారకై వనోపాసలు యిచ్చునని ఆశించెను.
 తనయినదిగల వాడొకడై వదిలెను. నానొకప్పుడు
 యీ భక్తుల ఆనందమునకై మిమ్ముల నుండును. నాను
 కావలసినది భక్తుల ఆనంద భావములను ప్రేమను
 ఆశించెను. వనోపాసలు మోయెను. నాని ప్రాణులు
 భక్తుల భక్తుల బాధల బాధల మనముల మనముల
 లని బ్రహ్మ బాధలను ప్రేమలకు గలించువలసియు
 ను. కావలసి అందులకు వలసినదిగాను మనముల
 ని బాధలను వలసియు. భక్తులయినట్లుగా
 ముగియెను. కావలసి ఆ భక్తుల నా మోసలను మిమ్ముల.
 ప్రేమ భక్తుల గలించెను. ప్రేమ బాధలకుగాను వలసియు.
 బ్రహ్మ ఆనందములగాను తొందర మయియు ముగియెను.

91 2027

నాకు కావలసినది భక్తుల ఆనందమే!

[భగవాన్ బాబావారి దివ్యలేఖలు భక్తులకు వెలుగుబాట చూపే కాంతిరేఖలు. అవి వారి అవతార వైశిష్ట్యాన్ని నిరూపిస్తాయి, వారి అపరిమిత భక్తవాత్సల్యాన్ని చాటుతాయి, భక్తుల్ని కర్తవ్యోన్ముఖులను గావిస్తాయి. ఒకసారి భగవాన్ తమ అపారమైన దయతో సాయిసంస్థలోని కొందరు కార్యనిర్వాహకులకు ఆశీర్వాదకమైన ఆదేశాలనిస్తూ లేఖలు వ్రాసి శ్రీ బి.వి. రమణరావుగారిద్వారా పంపించారు. ఆ తరువాత వ్రాసిన మరో లేఖలో తమ అవతారత్వాన్ని ఈప్రకారం విస్తృతంగా వెల్లడించారు]

రమణా! అందుకో ఆశీర్వాదములు.

జాబులు యెవరివి వారికి అందించుచుండువని తలంతు. ఇంతవరకూ యేమీ విషయము తెలియలేదు. బహుశా వారు ఆ విషయమున శ్రద్ధ వహించినటుల కనిపించలేదు. హెచ్చరించు మరొకపరి.

పాపము నీకు లేని శ్రమ యిచ్చుచున్నాను. బంగారూ! నాకొరకై నేనేనాడూ యెవ్వరినీ ఆశించను. ఈ లోకమున నాకొరకైనది వక్కటీ లేదు. నా సర్వస్వమూ భక్తుల ఆనందమునకే వినియోగింతును. నాకు కావలసినది భక్తుల ఆనంద భావము తప్ప అన్యమును ఆశించను. నేనే సర్వమూ చేయవచ్చును. కానీ పురుషార్థమును భక్తులద్వారా చేయించు నిమిత్తం వారలకు ఇట్టి బాధ్యతను అప్పడప్పుడు అందించ వలసివచ్చును. రాములకు లంకకు పోవ వీలుకాక కాదు హనుమంతుని సేతువు కట్టమని చెప్పడం. భక్తునియొక్క శక్తి సామర్థ్యములను లోకానికి ఆదర్శముగా చేకూర్చు నిమిత్తం.

అట్టి భక్తులు అసలే లేరు. అట్టి బాధ్యతలుకూడా నేనివ్వటం లేదు.

ఇంతే ఆశీర్వాదములు.

నీ బాబా

తరువాతి ప్రశ్న అడగండి...

భగవాన్ ఖాదిల్కర్ జీ...!!

ముదునూరు విద్యాశేఖర్

శ్లో॥ తద్విద్ధి ప్రణిపాతేన పరిప్రశ్నేన సేవయా
ఉపదేక్ష్యన్తి తే జ్ఞానం జ్ఞానిన స్తత్త్వదర్శినః॥

(భగవద్గీత, 4-34)

1969 మే 12వ తేదీ బొంబాయి (ప్రస్తుత ముంబై) మహా నగరంలో పవిత్ర 'ధర్మక్షేత్ర' మందిర ప్రథమ వార్షికోత్సవం. ఆ

వేడుకలలో భాగంగా మే 13వ తేదీన భగవాన్ బాబావారి అధ్యక్షతన మహారాష్ట్ర 'ప్రశాంతి విద్వన్మహాసభ' సభ్యుల సమావేశాన్ని అప్పటి మహారాష్ట్ర మంత్రి, శ్రీ శిరిడీ సంస్థాన్ అధ్యక్షులు, మీదుమిక్కిలి, భగవాన్ బాబావారి ప్రగాఢ భక్తులు శ్రీ పి.కె. సావంత్గారి భవంతిలో ఏర్పాటు చేశారు. ఈ వార్త తెలుసుకున్న మరాఠీ దినపత్రిక 'నవకాల్' సంపాదకులు శ్రీ నీలకంఠ ఖాదిల్కర్ పై సమావేశంలో పాల్గొనేందుకు శ్రీ సావంత్గారి అనుమతి పొందారు.

మే 13వ తేదీన ఖాదిల్కర్గారు సావంత్ గారి భవంతికి చేరుకొనేసరికి విద్వన్మహాసభ సభ్యులందరూ అక్కడికి చేరుకొని భగవాన్ రాకకై నిరీక్షిస్తున్నారు. వారిలో అప్పటి మహారాష్ట్ర ఖాదీ అండ్ విలేజ్ ఇండస్ట్రీస్ బోర్డు చైర్మన్, 'దళితమిత్ర' శ్రీ విరల్సఖారామ్ పాగే (వి.ఎస్. పాగే) గారు; ప్రముఖ సమాజ సేవకులు, అప్పటి మహారాష్ట్ర లెజిస్లేటివ్ అసెంబ్లీ స్పీకర్, పద్మభూషణ్, బాలాసాహెబ్ త్రయంబక్ శివరామ్ బార్దే (టి.ఎస్. బార్దే) గారు; ఇంకా ఇతర ప్రముఖులు ఉన్నారు.

ఖాదిల్కర్గారు సావంత్గారిని, "నేను భగవాన్ బాబావారితో ప్రత్యేకంగా ఒక ఇంటర్వ్యూ నిర్వహించాలనుకొంటున్నాను. దయచేసి ఆ ఇంటర్వ్యూ మీరు ఏర్పాటు చేయగలరా?" అని అభ్యర్థించారు. ఖాదిల్కర్ సాహసానికి ఖంగుతిన్న సావంత్గారు, "శ్రీ సత్యసాయిబాబావారు సాక్షాత్తు భగవంతుడు. ఈ విషయం నీకు తెలియదా? అది తెలిసి ఉండికూడా నీకు వారిని ఇంటర్వ్యూ చెయ్యాలనే ఆలోచన, కోరిక ఎలా కలిగాయి?" అని ఆయనని మందలించారు.

అయినా సరే, ఖాదిల్కర్గారు ఏమాత్రం తొణకకుండా, "వారు భగవంతుడని ఎవరికి

తెలియదు కనుక?! అయితే, ఈ విశ్వరహస్యాలగురించి ఆ భగవంతుడినే అడుగుతాను. వారు తెలియజెప్పే ‘సత్యము’లవలన ఈ ప్రపంచానికే గొప్ప ప్రయోజనం కలుగుతుంది కదా! దయచేసి మీరు నాకు ఈ సహాయం చేసిపెట్టండి” అని బ్రతిమలాడసాగారు. కానీ, అందుకు సావంత్ గారు సుతరామూ అంగీకరించలేదు. ఇక చేసేది లేక ఖాదిల్కార్ గారు, “అయితే, కనీసం నన్ను వారి ప్రక్కన కూర్చునేందుకైనా అనుమతించండి. నన్ను వారికి పరిచయం చేయండి. నేను పత్రికలకోసం ఇంటర్వ్యూలు చక్కగా చేయగలనని మాత్రమే వారికి చెప్పండి... సావంత్ సాబ్... ఇదే నేను మీకు మాట ఇస్తున్నాను. వారు ఇంటర్వ్యూ ఇచ్చేందుకు నిరాకరిస్తే నేను తక్షణమే లేచి అక్కడినుండి వెళ్ళిపోతాను” అని సావంత్ గారిని బ్రతిమలాడసాగారు ఖాదిల్కార్.

ఆ ప్రక్కనే ఉండి, అప్పటివరకూ వారి సంభాషణ వింటున్న శ్రీ భార్గేగారు మధ్యలో కల్పించుకుంటూ, “సావంత్ జీ! నేను అతడిని భగవాన్ బాబావారి ప్రక్కనే కూర్చోబెడతాను. ఆ తరువాత అతని ప్రాప్తం, స్వామి దయ” అని చెప్తూనే, “భగవాన్ బాబావారు నిరాకరిస్తే మాత్రం నీవు తక్షణం అక్కడినుండి లేచి వెళ్ళిపోవాల్సిందే సుమా” అని నిష్కర్షగా హెచ్చరించారు.

అంతలోనే స్వామివారు అక్కడికి విచ్చేశారు. అక్కడి వారంతా భగవానునిపట్ల గౌరవ భక్తిపురస్కరంగా లేచి నిలబడ్డారు. స్వామి ఆసీనులైన తరువాత వారంతా తిరిగి తమ స్థానాల్లో కూర్చున్నారు. ఈ అవకాశం దొరక బుచ్చుకొని ఖాదిల్కార్ గారు బాబావారికి అత్యంత సమీపంలో, సన్నిహితంగా ఆసీనులయ్యారు.

అప్పుడే ఒక మహిళ అంగవికలుడైన తన బిడ్డను స్వామి చెంతకు తీసుకొని వచ్చింది. స్వామి ఆ బిడ్డకు కలకండ సృజించి ప్రసాదించారు. ఆవిధంగానే మరికొందరికికూడా విభూతి, ఇతర వస్తువులు సృజించి ప్రసాదించారు. వీటన్నిటినీ స్వామికి సమీపంలో ఉండి, సునిశిత దృష్టిలో పరిశీలిస్తున్న ఖాదిల్కార్ గారు తన మనస్సులో... “ఇదేదో హస్తలాఘవమని ఎవరైనా అనుకుంటే అనుకోవచ్చుగాక! ఇంత సమీపం నుండి

తీక్షణంగా పరిశీలిస్తున్న నాకు మాత్రం ఈ సృజన స్పాంటేనియస్ గా, ప్రేమపూరిత ప్రసాదంలాగా అవగతమవుతోందే తప్ప హస్తలాఘవంగా కనిపించటం లేదు, అనిపించటంలేదు” అని తలపోయసాగారు.

సరిగ్గా ఆ క్షణంలోనే శ్రీ భార్గేగారు స్వామితో ఖాదిల్కార్ గారి గురించి చెప్పసాగారు. ఈ సంపాదకుల వారు వినయంతో వంగి స్వామికి నమస్కరిస్తూ, “నేను నవకాల్ పత్రికకు సంపాదకుడిని. మా పత్రిక అశేష పాఠకుల తరపున, తమరి అసంఖ్యాక భక్తజనుల తరపున మిమ్ము అభ్యర్థిస్తున్నాను - నాకు ఇంటర్వ్యూ అనుగ్రహించండి స్వామీ!” అని ప్రార్థించారు.

నిజాయతీతోకూడిన ఆయన ప్రార్థనకు స్వామి సంతుష్టులై, “అల్లరైట్! మంచిది. నీవు ఏమి అడుగ దలచుకున్నావో అదంతా అడుగు” అన్నారు.

అప్పుడు ఖాదిల్కార్ వినయ విధేయతలతో అడిగిన మొదటి ప్రశ్న: “స్వామీ! ఈ సృష్టి అంతటిలోనూ ఒకే ఒక్క దైవము ఉన్నాడని మీరు నమ్ముతున్నారా?”

అందుకు స్వామి, “ఉన్నది ఒక్కటే దైవము. ఆ దైవము ప్రేమస్వరూపుడు, సర్వశక్తిమంతుడు” అని బదులిచ్చారు.

మళ్ళీ ఖాదిల్కార్ గారు, “స్వామీ, తమ భక్తులు తమరిని భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయిబాబా అని సంబోధిస్తారు. దీనికి మీరు ఎప్పుడూ ఎలాంటి అభ్యంతరం చెప్పరు. ఎందుకని?” అని అడుగగా అందుకు స్వామి, “అందులో అభ్యంతరకరమైనది ఏమీ లేదు” అన్నారు. అటుపై, వారిరువురి మధ్య సంభాషణ ఇలా సాగింది:

ఖా.ప్ర: (ఖాదిల్కార్ ప్రశ్న): “స్వామీ, అదెలాగ సాధ్యం అంటారు? సృష్టి అంతటికీ దైవం ఒక్కరే అయితే, ఆ దైవం మీరేనా? మీ భక్తులకు మీరంటే ఎంతటి ప్రగాఢ భక్తిప్రపత్తులైనా ఉండవచ్చు గానీ, మాబోటివారికి ఇదెలా అంగీకార యోగ్యమవుతుంది?”

స్వామి: (సమాధానము) “దైవము ఒక్కడే! ఆ దైవము యొక్క స్వరూపమే నేను. నన్ను ‘భగవాన్’ అని పిలవడంలో ఎలాంటి తప్పు లేదు”

చాలా నింపాదిగా ప్రశాంతంగా స్వామి సెలవిచ్చిన సమాధానము విన్న ఖాదిల్కర్ తన తరువాతి ప్రశ్న అడుగలేదు సరికదా, అందుకు బదులుగా ఆయన తన సంభాషణను వేరే దిశగా మలుపు త్రిప్పారు.

ఖా: “స్వామీ! మీరు చెప్తున్నది నేను అర్థం చేసుకున్నాను. సృష్టి అంతటికీ ఉన్నది ఒకటే దైవము అయితే, అదేవిధంగా నేనుకూడా ‘దైవమే’ అయ్యుండాలి కదా! అలాగైతే మీరు నన్నుకూడా ‘భగవాన్ ఖాదిల్కర్’ అని పిలుస్తారా?”

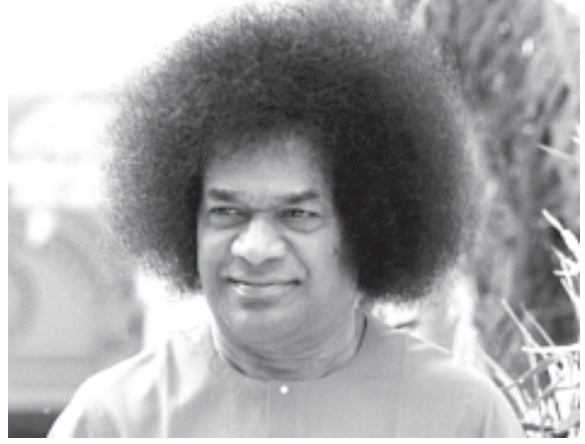
అతడి సూటి ప్రశ్నకు అక్కడి శ్రోతలందరూ అవాక్కైపోయి నిశ్చేష్టులయ్యారు. అంతటితో ఆ గదిలో ఒక ఇబ్బందికరమైన గంభీర నిశ్శబ్దం ఆవరించింది.

ఆ గదిలోని నిశ్శబ్దాన్ని ఛేదిస్తూ స్వామి మాట్లాడ సాగారు... “క్యూం నహీ కహాంగా? పూఛియే ఆగేకా సవాల్ - భగవాన్ ఖాదిల్కర్ జీ! పూఛియే ఆగేకా సవాల్...”

(ఎందుకు పిలవను? మిమ్మల్ని ఎందుకు అలా పిలవను? మీ తరువాతి ప్రశ్న అడగండి భగవాన్ ఖాదిల్కర్ జీ! మీ తరువాతి ప్రశ్న అడగండి....)

స్వామివారి ఆ నిగూఢ సత్య ప్రకటనతో కూడిన హాస్యచతురతకు అక్కడివారందరూ గుండెల నిండుగా పెద్దపెట్టున నవ్వి నవ్వులతో - అప్పటివరకూ ఆ గదిలో అలముకొన్న అంతటి గంభీర నిశ్శబ్దంకూడా దూదిపింజలా, తేలికగా, తేలిపోయింది.

వాతావరణం తేలికపడడంతో, మళ్ళీ ఖాదిల్కర్ - భగవాన్‌ల సంభాషణ మామూలుగా కొనసాగింది. ఇక అప్పటినుండి ఆ ప్రశ్నోత్తర ఉపనిషత్‌లో ఖాదిల్కర్‌గారితో పాటుగా శ్రీ పాగే, శ్రీ భార్గేగార్లుకూడా చేరారు. వారు ముగ్గురూ కలిసి తమ అనేక సందేహాలను స్వామి యెదుట ప్రశ్నల రూపంలో సమర్పించగా, వాటన్నిటికీ భగవాన్ బాబావారు తమ దివ్యప్రేమపూర్వక వివరణలను, విపులీకరణలను అనుగ్రహించారు. దాదాపు రెండు

గంటలపాటు సాగిన ఆ విశేష సంభాషణ (ఇంటర్వ్యూ) అప్పటికీ ఇప్పటికీ ఎప్పటికీ నవ్యము, భవ్యము, నిత్య నూతనము, సత్యసనాతనమూగా భాసిల్లుతూ, ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ఆధ్యాత్మిక సాధకులూ, భక్తియోగయుక్తులూ అయిన సత్యాన్వేషకుల జ్ఞానపిపాసనూ, క్షుద్రార్తినీ తీర్చే అమృతసోనగా నిలిచిపోగలదు! అంతేకాదు. త్రిమూర్త్యాత్మక సర్వదేవతాతీతస్వరూప కలియుగ మహా పూర్ణావతారి భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయీశ్వరులు ఈ ప్రపంచానికి అందించిన ఆధ్యాత్మిక ‘సత్యము’లుగా ఈ సత్య సంభాషణలు భాసిల్లగలవు.

అందువలననే కాబోలు, భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయి బాబావారి దివ్యజీవిత చరిత్ర గ్రంథం, ‘సత్యం శివం సుందరం’ 3వ భాగంలో పూజ్యశ్రీ ఎన్. కస్తూరిగారు స్వామితో శ్రీ నీలకంఠ ఖాదిల్కర్‌గారి ఆ ఇంటర్వ్యూ గురించి ప్రస్తావిస్తూ, “నీ ప్రశ్నల వెనుకగల ఆంతర్యం, ఉద్దేశం నాకు తెలుసు. ఊ... కానీ.... నీవు అడుగదలచిన ప్రశ్నలు అడుగు” అని అర్థవంతమైన చిరుదరహాసముతో ఆ ఇంటర్వ్యూకు తమ అనుజ్ఞ ప్రసాదించినట్లు పేర్కొన్నారు.

(ఇంటర్వ్యూలో వాళ్ళు వ్యక్తం చేసిన సందేహాలు, భగవాన్ అనుగ్రహించిన ప్రేమపూర్వక వివరణలు రాబోయే సంచికలలో ప్రచురింపబడతాయి)

ఆధ్యాత్మిక పరిభాషలో, పెద్దల ప్రవచనాలలో 'అద్వైత దర్శనం' అన్న పదబంధాన్ని తరచు వింటుంటాం. మానవ జీవితలక్ష్యం, అర్థం, పరమార్థం కూడ అక్షరాలా ఇదేనంటుంది భారతీయ తాత్విక చింతనాధార. 'ఏకత్వభావన' అనికూడ పిలువబడే ఈ అద్వైతతత్వాన్ని సరిగా అర్థం చేసికొని ఆచరణాత్మకంగావించడం అంత సులభంకాదు. ఈ భావనను అర్థం చేసికోవడమంటే సృష్టి, సృష్టికర్త, మాయ, అజ్ఞానం, వైరాగ్యం వంటి సంక్లిష్ట ఆధ్యాత్మికాంశాలను ఆకళింపు చేసికోవడమే అవుతుంది. అనంతమైన సకల చరాచర సృష్టిలో పరమాణు సదృశం కూడా కాని మానవ మేధస్సు ఈ అవగాహనను పెంపొందించుకోగలదా? అన్నది ప్రశ్న - కానీ భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయిబాబావారి దివ్య అనుగ్రహ భాషణలను ఆలకిస్తూ, అక్షరబద్ధమైన శ్రీవారి ప్రసంగ పాఠాలను అధ్యయనం చేస్తూ, ఆ దిశగా సాధన కొనసాగిస్తే కొంతకాలానికైనా కొంతలో కొంతైనా ఈ దృష్టి మనకు అలవడితీరుతుంది. అర్థమైనకొలదీ ఆచరణాత్మకత దిశగా అడుగులు పడడం ఆరంభమవుతుంది. సకల ఆధ్యాత్మిక సాధనల ఫలశ్రుతి అద్వైత దర్శనమే. సాక్షాత్ భగవదవతారమూర్తి దర్శన, స్పర్శన, సంభాషణాది భాగ్యాలు పొంది, శ్రీవారి ఆశీస్సులు దండిగా, నిండుగా, మెండుగా అందుకున్న మన సాయి భక్త సమాజానికి అందరాని ఆధ్యాత్మిక సాధనా పథం ఏముంటుంది?! చిత్తశుద్ధితో సాధనను ఆరంభించడమే మన వంతు; దరిచేర్చడం స్వామి బాధ్యత. అందువల్ల ఏకత్వభావన, లేక

అద్వైత దర్శనం

మాదిరాజు రామచంద్రరావు

అద్వైతసిద్ధి సాయి భక్తులకు అందరాని ఫలం కాదు, కాకూడదు.

'ద్వై' అంటే రెండు, 'అ' అంటే కాదు అని అర్థం. వెరసి అద్వైతం అంటే 'రెండు' కాదు, 'ఒక్కటే' అని భావం. ఆ 'రెండు' కానిదేది? 'ఒక్కటే' అయినదేది? అని యోచిస్తే విషయం అర్థమవుతుంది. దృశ్యమాన జగత్తులో రకరకాల పదార్థాలు, వస్తువులు, జీవరాసులు కన్పిస్తున్నా అవన్నీ నిజంగా రకరకాలు కాదు; ఒకే విశ్వవిరాట్ స్వరూపంలో అంతర్భాగమే! నిజానికి విశ్వంలో పరమేష్ఠి తప్ప అన్యమైన, భిన్నమైన వస్తురాశి లేదు. ఉన్నది ఒక్కటే. అదే పరమాత్మ. పండితులు దానినే పలువిధాలుగా చెబుతుంటారు. 'ఏకం సత్ విప్రైః బహుధా వదంతి' అంటున్నది వైదిక వాఙ్మయం. భిన్నవిభిన్నంగా

కన్పిస్తున్న దృశ్యమాన జగత్తంతా పరంధాముని ప్రతిబింబమే తప్ప అన్యం కానేరదు అంటారు భగవాన్. సకల సృష్టిలో 84 లక్షల జీవరాసులున్నాయంటారు. అందు మానవుడు ఒక 'జీవి'. ప్రపంచంలో నేడు సుమారు 750 కోట్ల జనాభా ఉంది. లౌకికదృష్టిలో వారంతా ఎవరికి వారే! ఎవరి జీవన విధానం వారిది. ఎవరి ఆలోచనలు వారివి. ఎవరి చిత్తవృత్తులు వారివి. ఎవరి మంచిచెడులు వారివి. కానీ, అద్వైత భావజాలానుసారం ఈ జనమంతా 750 కోట్ల 'సెపరేట్ ఎన్టిటీస్' (separate entities) కాదు; ఒకే ఒక 'ఎన్టిటీ' (entity). అది మానవరూపధారియైన పరమాత్మ. ఏ చైతన్యవల్ల వారందరి దేహాలు కదులుతున్నాయో,

చూస్తూ, వింటూ, తింటూ, తిరుగాడుతున్నాయో ఆ చైతన్యమే పరమాత్మ. భగవాన్ అంటారు -

“సకల వేదాంత గ్రంథాల సారమెల్ల
ఒక్క వాక్యాన చెప్పుడు నొక్కమారు
అఖిల భూతములందున్న ఆత్మ
‘నే’నొక్కటే యని ఎరుగవలయు” అని.

ఆకాశమునందలి సూర్యుడు ఒక్కడే అయినప్పటికీ, నీరు నింపిన కుండలు అనేకం అక్కడ పెట్టినప్పుడు, ఆ కుండలలోని జలములోపల అనేక సూర్య బింబములు కనిపిస్తాయి. ఏ బింబానికా బింబము విడివిడిగా ఉన్నట్లు తోస్తుంది. అట్టి భావన భ్రమయేగాని వాస్తవము గాదు కదా! పాత్రలు మాత్రమే వేరువేరుకానీ, అందు ప్రతిబింబించే సూర్యుడు ఒక్కడే. అట్లే, ప్రతి మానవుని యొక్క దేహముకూడ ఒక కుండవంటిదే! ఆ కుండలలో విషయవాసనలు అనేటటువంటి జలము నిండుగా చేరి యున్నది. అట్టి జలమునందు ఆత్మస్వరూపు డనేటటువంటి సూర్యుడు ప్రతిబింబిస్తున్నాడు. ఇట్టి సత్యాన్ని గుర్తించి వర్తించడం ఆధ్యాత్మిక సాధకులకు అత్యవసరం, అంటారు భగవాన్.

“దేవుడెక్కడనుచు దేవులాడగనేల?
దేవుడుండు తనదు దేహమందె
దేవుడే తానయ్యు దేవుని వెదకుట
తన్ను తా వెదుకుకున్నట్లు కాదె!” అంటారు స్వామి.

“సకల చరాచర జగత్తుకు కర్త, భర్త, హర్త అయిన భగవంతుడెక్కడ? సామాన్య మానవులమైన మనమెక్కడ? భగవంతుడు సర్వశక్తిమంతుడు, సర్వవ్యాపకుడు, మనం కడు బలహీనులం” అని మీరు అనుకుంటుంటారు. ఇది చాలా పొరపాటు. మీరూ దైవస్వరూపులే! కానీ, ప్రకృతి ప్రభావంచేత మీరు కేవలం అల్పులమైన మానవులమని పొరబడుతున్నారు. మీకన్న భగవంతుడు వేరుగా ఉంటాడని భావిస్తున్నారు. ఆయన దర్శనంకొరకు ఆరాటపడుతున్నారు. ఇదంతా కేవలం మీ భ్రమనే. నిజానికి మీరు చూసేదంతా బ్రహ్మమే. వినేదంతా బ్రహ్మమే. తినేది, తాగేది అంతా బ్రహ్మమే. అనుక్షణం

మీరు దేవుని చూస్తూనే ఆ విషయం గుర్తించక మరల దేవుని చూడాలని పరితపిస్తున్నారు. అక్కడకు, ఇక్కడకు ప్రయాణాలు కడుతున్నారు. ఈ దేవాలయం బాగుంది, ఆ క్షేత్రం చూడముచ్చటగా ఉంది, ఆ తీర్థం నయనానందకరంగా ఉంది అని ఆనందిస్తూ అసలు విషయాన్ని మరుగుపరుస్తున్నారు. ఇది ఎట్లా ఉన్నదంటే, మీ దృష్టిలో సముద్రం వేరు, అందలి అలలు వేరు, అలలపై జనించే నురుగు వేరు అన్న చందంగా ఉంది. అదెలా సత్యమవుతుంది! అలలు, నురుగు, వాటియందలి ప్రతి కణము సముద్రంలో అంతర్భాగమే కదా! సాక్షాత్ సముద్రమే కదా! అలలలోని ప్రతి చుక్క నీరు సముద్రంలోని నీటి లక్షణాలనే కలిగియుంటుంది. అంతేగాని, సముద్రం నీటి లక్షణాలు వేరు, అలల యందున్న నీటి లక్షణాలు వేరు, నురుగుయందున్న నీటి లక్షణాలు వేరు కాదుకదా! అట్లే, మానవుడుకూడ. పరమాత్మ జలధివంటివాడైతే మానవులు అందలి అలల వంటివారు.

“నీటియందు పుట్టి నీటియందు నిలచి
నీటియందు నణుగు నీటిబుడగ
నరుడు బుద్బుధంబు, నారాయణుడు నీరు
ఉన్నమాట తెలుపుచున్నమాట”

నరునకు, నారాయణునకు గల అవినాభావ సంబంధాన్ని చక్కగా విశదపరచారు భగవాన్.

స్వామివారు ప్రశాంతి నిలయం నుండి కారులో బయటకు వెళ్లినపుడల్లా క్షణాల్లో జనానికి వార్త తెలిసిపోతుంది. స్వామివారి కారు వెళ్ళే అవకాశం ఉన్న ప్రతి దారికి ఇరువైపుల జనం బారులుతీరి, కారు ముందర పూలు చల్లుతూ, స్వామివారికి నమస్కరిస్తూ మహదానందపడిపోతుంటారు. ఒకానొక రోజున భగవాన్ కారు నెమ్మదిగా, రీవిగా కదిలిపోతూండగా రోడ్డు వారన నిల్చున్న ఓ విదేశీ భక్తురాలు దోసిలినిండా పూలు తెచ్చుకొని స్వామివారి కారుపైకి విసిరింది. ఆ తత్తరపాటులో పూలలో ఎక్కువ భాగం తిరిగి ఆమె తలపైనే పడ్డాయి. ఆ దృశ్యాన్ని తమతో కారులో ఉన్న డా॥ నరేంద్రనాథ్ రెడ్డిగారికి చూపుతూ స్వామి, “ఆమె తనపై

తానే పూలు చల్లుకుంటున్నది చూశావా! అయితే, అదికూడ సరియైనదే. ఎందుకంటే, ఆమెకూడ దైవమే, ఆమెలో ఉన్నదీ స్వామియే” అన్నారు. అందరూ పరమాత్మ స్వరూపులేనన్న సత్యాన్ని మనకు తెలియజేయడానికి స్వామి ఏ చిన్న అవకాశాన్నికూడ వదలిపెట్టేవారు కాదు.

స్వామివారు తమ పూర్వావతారంలోకూడ అందరిలో నున్నది భగవంతుడేనన్న సత్యాన్ని పలుమార్లు బహిర్గతం చేశారు. శిరిడిలో ఒకనాటి మధ్యాహ్నం శ్రీమతి తార్కాడ్ వద్దన చేస్తుంటే, ఆకలిగాన్న కుక్క ఒకటి వచ్చి ఆమెవైపు దీనంగా చూసింది. వెంటనే ఆమె ఒక రొట్టెను వేయగా అది ఆబగా, ఆత్రంగా తిని వెళ్లిపోయింది. ఆనాటి సాయంత్రం సాయి ఆమెతో, “తల్లీ! నీవు పెట్టిన రొట్టెతో నా ఆకలి తీరింది. ప్రాణాలు నిలబడ్డాయి” అన్నారు. ఆమె ఆశ్చర్యంతో, “నేను మీకెప్పుడు రొట్టెలు పెట్టాను బాబా?” అన్నది. అందుకు సాయి, “మధ్యాహ్నం వేశావు కదా! ఆ రొట్టెను తిన్న కుక్కను నేనే! అన్ని జీవులలోనూ నేనే ఎప్పుడూ ఉంటాను. ఆకలిగాన్న ప్రాణికి పెట్టాక నీవు తింటాండు, నీకెంతో మేలవుతుంది. ఈ మసీదులో కూర్చుని నేనెప్పుడూ అబద్ధం చెప్పను” అన్నారు.

అదేవిధంగా, హంసరాజ్ అనే భక్తుడు సతీసమేతంగా శిరిడిలో కొన్నిరోజులున్నాడు. అతనికి ఉబ్బసం వ్యాధి ఉంది. బాబా దయవల్ల వ్యాధి నెమ్మదించింది. బాబా ఆయన్ను పుల్లపెరుగు తినవద్దని పలుమార్లు చెప్పారు. కానీ, ఆయనకు పుల్లపెరుగంటే చాలా ఇష్టం. బాబాకు తెలియకుండా భార్యను ఒత్తిడి చేసి పెరుగు తోడు పెట్టించుకునేవాడు. అదేమి చిత్రమోగాని, రోజూ దంపతు లిద్దరూ హారతికి వెళ్లి వచ్చేలోగా ఒక పిల్లి వచ్చి పెరుగు తాగి పోసాగింది. హంసరాజ్ కోపంతో ఊగిపోతూ ఒకనాడు హారతికి వెళ్ళడం కూడ మానివేసి, పొంచి ఉండి, పిల్లి వచ్చి పెరుగు తాకగానే కర్రతో ఒక్కటేశాడు. తర్వాత అతడు మసీదుకు వెళ్ళగానే బాబా, “ఇక్కడొక మూర్ఖుడు పుల్లపెరుగు తిని చావాలని చూస్తున్నాడు. కానీ, అతనా పని చేయ వీలులేకుండా చేస్తున్నాను. వాడిరోజు నన్ను కర్రతో కొట్టాడు” అన్నారు. బాబా ఒక వంక భక్తులను

రక్షిస్తూ, మరోవంక వారినుండి తిట్లు, దెబ్బలు భరించేవారు.

ఏకత్వ భావనను మనస్సులో పదిలపరచడానికి భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయిబాబావారు ఇట్లా అంటారు,

“మీరు భక్తులని, స్వామి భగవంతుడని భావించి పూజించి ఆరాధించడంవల్ల ఒక ఇబ్బంది తలెత్తుతుంది. అదేమంటే మీరు వేరు, స్వామి వేరు అనే భావన బలపడుతుంది. ఇది మంచిది కాదు. అట్లే, నన్ను తల్లిగా, తండ్రిగా భావించి ప్రార్థించకండి. తల్లీ పిల్లల అనుబంధం కూడ మనలను వేరు చేస్తుంది. అంతేగాదు. నన్ను గురువుగా భావించి భయభక్తులు పెంచుకోకండి. లేకుంటే, మనమధ్య చిన్న పెద్ద అను తారతమ్యం పెంచడమవుతుంది. మరి మీరు చేయవలసిన దేమంటే, ‘మీరు నేనుగా, నేను మీరుగా’ ఏకాత్మ భావనను పెంపొందించుకోండి. అట్టి ఏకత్వ భావన మనను అద్వైతస్థాయిలో ఏకం చేస్తుంది. మీరూ పరమాత్మా ఒక్కటేననేది సత్యస్య సత్యం. అది తెల్సికొని జీవితాన్ని అనుభవించడమే మానవ జీవిత లక్ష్యం.”

ఏకత్వ భావన, లేక అద్వైత సిద్ధి స్థితులు ఆధ్యాత్మిక సాధనాఫలాలను అందించడం మాత్రమేగాదు, మానవ సమాజ నిత్య జీవన స్రవంతికికూడ ఎనలేని మేలు చేకూర్చుతాయి. ఏకత్వ భావన బలపడితే ఇక అన్యులెవరు? పరాయివారేరి? అంతా మనమే. అందరూ మనవారే. అందరూ ప్రేమపాత్రులే. ఈ భావన కల్గినప్పుడు ఎవరినెవరు దూషించగలరు?! ఎవరినెవరు బాధించగలరు?! ఎవరు ఎవరికి సేవలందించకుండా ఉండగలరు?! ఎవరినెవరు ప్రేమించకుండా ఉండగలరు! ఈ స్థాయిలో మానవ జీవన విధానం ఎంత పరిమళ భరితంగా, ఆనందమయంగా ఉంటుందో ఊహించుకో వచ్చు. ఈ స్థాయికి చేరుకొమ్మనే భగవాన్ మనను ప్రోత్సహిస్తున్నది. తగువిధంగా స్పందించి ధన్య జీవులమవుదాం. ❖

‘తెర తీయగరాదా’...

సాయిప్రసన్న రవిశంకర్

ఎందుకోగాని ఆరోజు బాగా ఆలస్యమైంది. పరుగు పరుగున చేరుకునేసరికే భగవాన్ బాబావారి ‘మహాసమాధి దివ్యదర్శనం’ తెర మరుగైపోయింది. చూస్తూ ఉండగానే ప్రవేశద్వారం మూసేశారు. కానీ తరచి తరచి ఆలోచిస్తే ‘మూసేయడం’ ‘తెరిపించడానికే’ అని అర్థమవుతూ వచ్చింది.

అక్కడ మెట్లమీద కళ్ళు మూసుకుని నిలబడి ‘తెర’ చాటున ఉన్న ‘భగవానుని’ దర్శనం చేసుకునేందుకు ప్రయత్నిస్తూ ఉండగా హఠాత్తుగా త్యాగరాజస్వామివారి కృతి మదిలో మెదిలింది. ‘తెర తీయగ రాదా’ అంటూ మనసు ధ్వనిస్తూ ఉంటే, ‘హృదయ కుహరం’ నుండి శ్రీ సత్యసాయి భగవానుడు ‘తెర తీయగ రాదా’ అంటూ ప్రతిధ్వనించసాగారు.

‘తెర తీయగరాదా’ అని వేడుకోవడంలో త్యాగరాజస్వామివారంతటి ఆర్తి, చిత్తశుద్ధి, భక్తిపారవశ్యత మనకు ఉందో లేదో కానీ అవకాశం వస్తే భక్తులకి తరణోపాయం సూచించడంలో మాత్రం ఈ సాయిరాముడు ఆ రామచంద్రుడే, ఆరామచంద్రుడే.

ఇంతకీ, స్వామి బుజ్జగింపుగా హెచ్చరిస్తూ తొలగించుకొమ్మని సూచిస్తున్న ‘తెర’ మాటేమిటి? కాస్త లోతుగా విచారణచేస్తే, ‘వెలుగు’ చూసి(పి)న సత్యాలివీ....

వివిధ శాస్త్రచయము వేదవేదాంగముల్ జీవి మనసు ‘తెర’ను చీల్చలేవు ‘తెర’కు ఇవ్వల జీవి దేవుడవ్వలనుండు కార్యమిలను అవల కారణంబు

- బాబా

అంటే, ఇక్కడ ‘మనసు’నే ‘తెర’గా భావిస్తే చాలునా? జవాబు దొరికినట్టేనా? ‘మనసు’ అనే అడ్డు తొలగించుకుంటే సరిపోతుందా? కానీ, పాపం మనసుని మరీ అంత హీనంగా చూడడమెందుకు? ‘మనయేవ మనుష్యాణాం కారణం బంధ మోక్షయోః’, మోక్షానికికూడా మనసే కారణం కదా! ‘మనసు’ ఇంక దేనితోనో కూడినపుడు ‘బంధం’ ఏర్పడుతోంది. దాని అడ్డు తొలగించుకొమ్మని హెచ్చరిస్తున్నారు స్వామి. దట్టమైన, మందమైన, ప్రమాదకరమైన ఆ తెరయే ‘అహంకారం’. అసలు అహంకారం అంటే ఏమిటి? ‘నేను’ అనే దేహభిమాన రూపమే అహంకారం అనబడుతుంది. ఎంతటి శాస్త్రజ్ఞానాన్ని ప్రక్షిప్తం చేసుకున్నా అహంకారమనే మొసలిని ప్రయత్నంతో ఛేదించకపోతే ‘ముక్తి’ కలుగదన్నారు, ఆదిశంకరులు.

అహంకారో మహాగ్రాహో

యత్నేన తం నికృంతత్

తస్మిన్ స్థితేన ముక్తి

స్వాచ్ఛాప్తయుక్తి శత్రైరపి॥

(వివేక చూడామణి)

‘ముక్తి’ అంటే ఏమిటి? ‘ముక్తి’ సాధించుకోవడం ఎలా? ఉత్తరద్వార దర్శనం చేసేస్తే ‘ముక్తిధామం’ తెరుచుకుంటుందా? శివరాత్రినాడు ఉపవాస, జాగారాలు శివసాయుజ్య ప్రాప్తిని కలిగిస్తాయా? ద్వాదశీ వ్రతాలు చేస్తే మనకోసం వైకుంఠం నుండి దివ్యవిమానం దిగి వస్తుందా? అంత సులభమా? కాదు, కాదు. ‘ముక్తి’ అంటే విడుదల. దాన్నే ‘మోక్షం’ అన్నారు. ‘మోక్షం’ అంటే ‘మోహక్షయమే’ అని సులభశైలిలో తెలియజేశారు స్వామి. విడుదల దేన్నుండి? విడువవలసిన వాటన్నింటినుండి. విడువవలసినవి ఏమిటి? అన్నీ. ఏ ‘మోహం’ క్షయం కావాలి? అన్ని రకాలు. ముఖ్యంగా ఎవరిమీద వారికుండే ‘మోహం’ క్షయం కావాలి. అదే అహంకార నిర్మూలన.

‘కైవల్యం’ అంటే కేవలం జ్ఞానంవల్లనే లభ్యం. ‘జ్ఞానాత్ ఏవత తైవల్యం’ మరి జ్ఞానమంటే? సర్వదా, సర్వత్రా వ్యాపించి అణువణువునా అవ్యక్తంగా ఉన్న దివ్యత్వాన్ని దర్శించడం. రెండవ వస్తువే లేదు. పోటీపడడానికి, పోల్చి చూసుకోవడానికి, మోహించడానికి, చీదరించుకోవడానికి ఆస్కారమే లేనటువంటి ఏకత్వాన్ని దర్శించడం. అద్వైతాన్ని అనుభవైకవేద్యం చేసుకోవడం. అదే జ్ఞానం. ‘అద్వైత దర్శనం జ్ఞానం’. కాబట్టి, ‘ముక్తి’ అంటే అద్వైతానుభవమే. విడుదలే. అన్నింటినుండీ... చివరికి ‘నేను’ అనే భావం నుండీ విడుదల కావాలి. ఇక్కడ ‘నేను’ అనే భావం అంటే... ‘నేను ఫలానా’, ‘నేను ఫలానా ప్రతిభ గల వ్యక్తిని’, ‘నేను ఫలానా పదవిలో ఉన్న వ్యక్తిని’, ‘నాకు ఫలానావాళ్ళు తెలుసు’... ఇక ఈ జాబితా అనంతం. కాదేదీ ‘అహంకారానికనర్హం’. ఆ ‘నేను ఫలానా’ అనేది దట్టంగా ఉన్న అందమైన, మందమైన ‘తెర’. ఈ ‘తెర’ మనల్ని దివ్యత్వానుభూతినుండి వేరుచేస్తోంది. ఇది ఒక ప్రమాదకరమైన వ్యాధి అని చెబుతూ స్వామి,

“ప్రేమస్వరూపులైన యువతీ యువకులారా! ఈనాడు లోకంలో ఏ వైద్యానికి నివారణకాని రోగము అందరియందూ ఉంటున్నది. కొందరియందు తక్కువగానూ, కొందరియందు ఎక్కువగానూ ఉన్నది. అదియే ‘అహంకారము’. దానికి కారణము అజ్ఞానం, అవిద్య, అవివేకము. దేనిని చూసి నీవు అహంకారపడుతున్నావు? ఈ

విశాల ప్రపంచంలో నువ్వెంత! అనంతమైన ప్రపంచాన్ని చూసికూడా అహంకరించడం అజ్ఞానమేకదా! ఇక మరొకటి. అందరియందున్న దైవత్వాన్ని గుర్తించినప్పుడు ఎవరిమీద గర్వపడతావు?” అని హెచ్చరించారు.

సరే, బానే ఉంది. మరి ‘అహంకార నిర్మూలన’ అంటే ‘దారిద్ర్య నిర్మూలన’, లేదా ‘నిరక్షరాస్యతా నిర్మూలన’ వంటి పథకాల్లా బాధ్యత వేరెవరిదో కాదు కదా! అది పూర్తిగా వ్యక్తిగతంగానే సాధించుకోవాలి. దీనికి మధ్యేమార్గం ఏదైనా ఉందా? అంటే ఉంది. మిథ్యామార్గం నుండి మరల్చేది, మార్గాన్ని సుగమం చేసేది ఒకటే. అదే సాక్షాత్తు భగవాన్ బాబావారు ప్రసాదించిన తిరుగులేని, మెరుగుతగ్గని కరదీపిక. అది ఒక విద్యార్థి అనుభవం ద్వారా తెలుసుకుందాం.

బృందావన్ ప్రాంగణంలో ఉన్న శ్రీ సత్యసాయి కళాశాలలో చదువుకుంటున్న ఒక విద్యార్థిని ఒకానొక సందర్భంలో ప్రశాంతి నిలయంలో జరిగే ఒక ప్రత్యేక వేడుకలో పాల్గొనడానికి స్వామివారు ఎంపిక చేసేరు. అదిగో అక్కడ పడింది అతనిలో అహంకారానికి బీజం. దానికి తోడు మిగిలిన విద్యార్థులంతా తమ లెటర్స్ స్వామివారికి అందజేయుమని అతనిని కోరారు. వాటన్నింటినీ సమీకరించుకొని ఇతను ప్రశాంతి నిలయం వచ్చి దర్శనానికి కూర్చున్నాడు. ఇంత కథ నడిచేసరికి మన కథానాయకుడు గాల్లో తేలిపోతూ (అహంకారంతో తల బరువెక్కినప్పటికీ) “నాకొక్కడికే ఈ అవకాశం వచ్చింది. ఉత్తరాలు తీసుకొచ్చేను. స్వామి వస్తూనే నన్ను పలకరిస్తారు” అని ఊహల్లో విహరిస్తున్నాడు. ఇంతలో స్వామి రావడం, ఈ విద్యార్థిని తప్ప అందరినీ పలకరించి ముందుకి కదలిపోవడం క్షణాల్లో జరిగిపోయాయి. తక్షణమే ఈ విద్యార్థికి తన తప్పిదమేమిటో తెలిసొచ్చింది. క్షమించమని స్వామిని మనసులోనే వేడుకున్నాడు. స్వతహాగా మృదుస్వభావి, నిర్మల మనస్కుడు కావడంచేత ఇలా ఉదయించిన గర్వరేఖ, అలా అస్తమించింది. వెంటనే స్వామి ప్రత్యేక సంభాషణకి పిలిచారు. సూటిగా ఆ విద్యార్థి కళ్ళలోకి చూస్తూ, “ఎంత అహంకారం! ఎంత

అహంకారం!” అన్నారు. ఆ విద్యార్థి స్వామి పాదాలపై పడి, “ఏం చెయ్యను స్వామీ, ఎంత సాధన చేసినా అప్పుడప్పుడు తలెత్తుతూ ఉంటుంది” అని నిజాయతీగా చెప్పుకున్నాడు. వెంటనే చిరునవ్వుతో స్వామి విద్యార్థి భుజంమీద చెయ్యివేసి, ఒక చక్కటి పరిష్కారం సూచించారు. “బంగారూ! పూర్వం ఋషులు అహంకార నిర్మూలనకి ఎంతో తీవ్రంగా తపస్సు చేసేవారు. కానీ, ఇప్పుడు స్వామీ నీకొక చిన్న టెక్నిక్ చెప్తారు. నువ్వు ఏ పని చేసినా, ‘సాయిశ్వరార్పణమస్తు’ అని నాకు సమర్పించు. బండెడు ప్రతిని చిన్న అగ్గిరవ్వ కాల్చినట్లు, నువ్వు చేసే పనులు నాకు సమర్పిస్తే నీ అహంకారం నిర్మూలన మవుతుంది” అని ద్రాక్షాపాకంలా తెలియజేశారు.

“ఈనాటి విద్యార్థులు అల్పవిద్యలను ఆధారం చేసుకొని, అహంకారాన్ని పెంచుకుంటున్నారు. ఈ అహంకారమే మానవత్వం యొక్క సుగుణాన్ని మరపింపజేస్తున్నది. దేశక్షేమాన్ని, సమాజ క్షేమాన్ని తాము గుర్తించుకోలేకపోతున్నారు. కంటికి అడ్డముగా కట్టుకున్నట్టి ఈ అహంకార మనే ‘తెర’చేత తమ మానవత్వాన్నే మరచి పోతున్నారు” అని పేర్కొన్నారు.

“గ్రుడ్డివాడు రవిని గుర్తించలేనట్లు అహము పెంచుకున్నవాడు తాను దైవమే అన్న సత్యాన్ని తెలుసుకోలేడు” అంటారు స్వామి. సరే! అహంకారమనే ఒకానొక తెరవల్ల మానవత్వాన్ని, తనలో ఉన్న దివ్యత్వాన్ని గుర్తించుకోవడం లేదు. పోనీ, ఎంతో సాధన చేస్తే ఆ తెరను ఛేదించ సాధ్యమే (స్వామి చెప్పిన మార్గంలో). అప్పుడు ఆధ్యాత్మిక ప్రగతి సాధించినట్లే. కానీ, ఈనాడు సాంఘిక పురోభివృద్ధికి, మానవ సంబంధాల పటిష్ఠతకు అడ్డుతగులుతున్న మిగిలిన ‘తెర’ల మాటేమిటి? ఆధునిక కాలంలో నవ నాగరికపు లోకంలో, శాస్త్ర సాంకేతిక పరిపుష్టి కలిగిన ఈ ప్రపంచంలో మానవుల్ని బానిసల్ని, వ్యామోహితుల్ని చేస్తున్న ఆధునికమైన ‘తెర’ల మాటేమిటి? అవే ... బుల్లితెర (టీవీ), వెండి తెర (సెల్యూలాయిడ్ స్క్రీన్), జగమొండి తెర (టచ్ స్క్రీన్ / స్మార్ట్ ఫోన్). సెల్ ఫోన్లు, కంప్యూటర్లు, ఎలక్ట్రానిక్స్ గురించి ప్రస్తావిస్తూ ఒక

సాధకుడు అడిగిన ప్రశ్నకు స్వామి సూటిగా, దీటుగా ఇచ్చిన సమాధానం:

“ప్రపంచంలో ఉన్న సంపత్తికంటే మానవుడెంతో విలువైనవాడు. మానవునిగా జన్మించినందుకు మోక్షాన్ని అందుకునే ప్రయత్నం చేయాలి. శాస్త్ర సాంకేతిక రంగాల్లో పురోగతివల్ల అనుకూలాలు, సదుపాయాలు కలిగి ఉండవచ్చు. కానీ, అవి నీకు శాంతి, ఆనందము అందించలేవు. ఇంద్రియాలకు లోబడినది సైన్సు, ఇంద్రియాతీతమైనది స్ఫిరిచువాలిటీ.”

మానవమేధయొక్క అఖండశక్తికి మచ్చుతునకలైన ఈ ఆధునికపరికరాలు మెచ్చుకోదగినవే, అభ్యుదయ పథంలో మైలురాళ్ళే, సుఖజీవనానికి పరచిన ఎర్రతివాచీలే. కానీ, ‘న శ్రేయో నియమం వినా’, ‘అతి సర్వత్ర వర్జయేత్’ అన్న లోకోత్తరమైన సుభాషితాల్ని తలకెక్కించుకుంటే ఈ వస్తువుల్ని నెత్తికెక్కించుకోము.

“కత్తితో పండ్లు కోసుకుని భుజింపవచ్చును. కానీ, అదే కత్తితో ఎదుటివానికి గాయం చేయవచ్చు. దీనికి కత్తి కాదు కారణం. మానవుని మతియే దీనికి గతి. మతిని బట్టి గతి, గతిని బట్టి స్థితి, స్థితిని బట్టి సంపత్తి” అని చెబుతూ ఆధునిక ఉపకరణాల వినియోగాన్ని ఒక పరిమితిలో ఉంచుకోవాలని సూచించారు భగవాన్.

కాబట్టి, తెర పడిపోతున్న మానవ సంబంధాల్ని పునరుద్ధరించుకునేందుకు త్వరపడదాం. అహంకారపు అడ్డుతెర తొలగించుకుంటే, దివ్యత్వం గుబాళిస్తుంది. అది ఆధ్యాత్మిక పరిణామం (Spiritual Transformation) ఆధునికమైన ‘తెరలు’ తొలగించుకుంటే (నియంత్రణ పాటిస్తే) మానవత్వం పరిమళిస్తుంది. ఇది సాంఘిక పరిణామం (Association Transformation). ఈ రెండూ మానవ జీవన బృందావనిలో వెలుగుపూలు పూయిస్తాయి. అదే వైయక్తిక పరిణామం (Individual Transformation). ఈ త్రివిధములైన పరిణామములను గొనిరావడమే కదా సాయి (SAI) అవతార ప్రయోజనం. ❖

ఆదర్శ మాతృమూర్తులు

ఆదూరి హైమవతి

పిల్లల పెంపకంలో తల్లుల బాధ్యతగురించి భగవాన్ తరచుగా హెచ్చరిస్తూ, “తల్లి ఒడి ప్రథమ బడి” అన్నారు. “మాతృదేవో భవ, పితృదేవో భవ” అనే మన భారతీయ సంస్కృతీ సౌరభాలను ఆస్వాదింపజేస్తూ తల్లి మొదటి దైవమేగాక మొదటి గురువుకూడా అని చెప్పారు. ఈ ఆధునిక యుగంలో తల్లులంతా బిడ్డలు పుట్టగానే ఏం చదివించాలి? ఏం ఉద్యోగం వస్తుంది? అనే విషయాలను తప్ప మన బిడ్డ దేశానికి ఏం చేస్తాడు? సమాజసేవ ఎలా చేయగలడు? అనే విషయాలను ఆలోచించడం లేదు అంటూ భగవాన్ హాస్యంగా ఇలా చెప్తారు: ఒక రైతు బిడ్డ అయిన తల్లి తన కుమారుని ఉయ్యాలలో ఊపుతూ ఇలా పాడిందట:

“చేలోన మీ మామ సెనగలెయ్యంగ
భాగమిమ్మని అడుగు బాలశంకరుడ!”

“వేసేనాడూ లేవు, కోసేనాడూ లేవు
భాగమెట్టిత్తురా బాలుడా నీకు?”

అని మామ ప్రశ్నించగా,

“మా అమ్మ నీతోడబుట్టినది కాదా?

తగవునకు పోదాము ధర్మచావడికి” అన్నాడట పిల్లవాడు.

“ధర్మచావడిలో పెద్దలందరు చేరి

భాగమిమ్మనిరి బిడ్డ నిమ్మనిరి” అని తీర్పు చెప్పారట.

ఈ పాట పాడి స్వామి అందరినీ నవ్వించారు. అంటే, సాధారణమైన తల్లులందరికీ పిల్లల పెళ్ళి, ఆస్తిలో భాగం వంటి ఆలోచనలే ఉంటాయని అర్థం.

తల్లి తన కర్తవ్యాన్ని ఆదర్శవంతంగా ఎలా నిర్వహించాలో మనకి పురాణగాథలద్వారా తెలుస్తుంది.

కౌసల్య శ్రీరామచంద్రునికి, కుంతి పంచపాండవులకు, చారిత్రకయుగంలో వీర శివాజీకి జిజియాబాయి, ఆధునికయుగంలో శ్రీ రామకృష్ణ పరమహంసకు చంద్రమణి దేవి, ఈశ్వరచంద్ర విద్యాసాగరునికి భగవతీదేవి, మహాత్మా గాంధీకి పుట్లీబాయి, భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయిబాబావారికి మాతృశ్రీ ఈశ్వరమ్మ తల్లులై భారతజాతి రత్నాలను లోకానికి అందించి ఆదర్శమూర్తులై నిలిచారు.

జన్మభూమితోను, జన్మనిచ్చిన తల్లితోనూ స్వర్గం సైతం సరితూగదని స్వామి చెప్తారు:

పుడమి కన్నతల్లి పూజనీయులు కదా

వారి మించువారు వసుధ లేరు

కన్నతల్లి కన్న వేరు దైవంబేది?!

జన్మభూమికన్న స్వర్గమేది?!

ముందుగా రామాయణంలోని తల్లులను చూద్దాం. శ్రీరామచంద్రుడు కుమారునిగా, సోదరునిగా, శిష్యునిగా, భర్తగా, రాజుగా, వీరునిగా, ప్రతిశూరునిగా, స్నేహితునిగా, న్యాయపాలకునిగా, తండ్రిగా తన బాధ్యతలను సక్రమంగా నిర్వహించుటకు కారణం కౌసల్య పెంపకమే! బాల్యంలో శ్రీరామునికి తల్లి కౌసల్య ఏమని బోధించింది?

యం పాలయతి ధర్మం తం వృత్తేన నియమేనచ

సవై రాఘవ శార్దూల ధర్మత్వం అభిరక్షతు

“ఓ రఘువంశ శార్దూలమా! రామా! నీవు ధర్మాన్ని నియమంగా నిరంతరం నీ వృత్తిగా భావించి పాలించు” అన్నది.

ఇక, లక్ష్మణుని తల్లియైన సుమిత్రను తీసుకుందాం. ఆమె సహనం, ఓర్పు, వివేకాలను అడుగడుగునా

చూపిస్తుంది. శ్రీరామునివెంట అరణ్యానికి బయల్దేరిన లక్ష్మణుని ఆగమని ఆమె ఒక్కమాటైనా అనలేదు. లక్ష్మణుడు శ్రీరాముని అనుసరించినట్లయితే ధర్మము తప్పనివాడుగా పేరుగాంచగలడని నమ్మింది. వనవాసానికి వెళుతున్న తనయునితో,

**“రామం దశరథం విద్ధి మాం విద్ధి జనకాత్మజాం
అయోధ్య అటవీం విద్ధి గచ్ఛతాత యథాసుఖం”**

“నాయనా! లక్ష్మణా! నీవు శ్రీరాముని సేవించుటకే జన్మించావు. అరణ్యంలో శ్రీరాముడే నీ తండ్రిగా, సీతమ్మే నీ తల్లిగా, అరణ్యమే అయోధ్యగా వారిరువురికీ సేవ చేస్తూ ఉండు. అదే నీ ధర్మం” అని చెప్తుంది.

ఇక, సీతమ్మను తీసుకుంటే - భర్తకు దూరమైనా, తనపై నీలాపనిందలు వచ్చినా కుమిలిపోక, తన కుమారులు రాజప్రాసాదంలో సర్వసుఖాలు పొందవలసిన వారైనా వారికేమాత్రం ఆవిషయాలు తెలియనీయక, వారిని మునివాటికలో మునిపుత్రులవలె పెంచింది. విలువిద్యలూ ధైర్యసాహసాలూ నేర్పి మహావీరులుగా తయారుచేసి ఆదర్శమాతగా పేరుగాంచింది.

ఇక, భాగవతంలో యశోద అమ్మదనం ఎంత గొప్పదో చూడండి. తన బిడ్డను ఇతరులు ముద్దుచేస్తున్నా ఏమాత్రం అసూయపడని స్వచ్ఛమైన వెన్నవంటి మనస్సు ఆమెది. అందువల్లనే, పూతన ఒక సుందరమైన స్త్రీ రూపంలో వచ్చి పాలుపడతానంటే అంగీకరిస్తుంది. మన బిడ్డపై ఇతరులు నేరారోపణ చేస్తే మనం వారితో జగడమైనా ఆడుతాం, లేదా పరువు తీస్తావా అంటూ మన బిడ్డనైనా మందలిస్తాం. కానీ, గోపికలు చిన్ని కృష్ణునిపై ఫిర్యాదు చేసినప్పుడు యశోద, “నా బిడ్డ అమాయకుడు. అలా చేయడు. అయినా నేను మందలిస్తాను. మీరు వెళ్ళిరండి” అని మర్యాదగా చెప్తుంది. ఇరుగుపొరుగులతో ఎలా మెలగాలో ఆ తల్లి మనకు నేర్పింది.

చెఱసాలలో ఉన్న దేవకీదేవి తన బిడ్డడు ఎక్కడైనా సరే సుఖంగా, క్షేమంగా ఉంటే చాలని భావించింది. బిడ్డ పెరుగుదలను ఊహల్లో నింపుకొని దూరం నుండే ప్రేమను పంచి బిడ్డను మనస్సులోనే చూసుకుంటూ జీవించింది. అమ్మ మనస్సు బిడ్డ క్షేమాన్ని నిరంతరం ఎలా కోరుతుందో దేవకీదేవి మనకి చూపింది.

భారతంలోకి చూస్తే కుంతీమాత భర్తలేని అసహాయ. తమపై ఏమాత్రం ప్రేమాభిమానాలు లేని దాయాదుల ఇంట ఐదుమంది పిల్లలతో ఎంతో చాకచక్యంగా మెలగుతూ వారితో సఖ్యంగా ఉంటూనే తన పిల్లలను విద్యావంతులుగా, గుణవంతులుగా, భక్తిపరులుగా పెంచింది. ఐకమత్యాన్ని ఉగ్గుపాలతో నేర్పింది. సోదరప్రేమను లోకానికి పాండవులద్వారా చాటింది. పుత్రులను కృష్ణ భక్తులుగా తీర్చిదిద్ది వారికి కృష్ణుని కొండంత అండగా చేసింది. శత్రువర్గంతో ఎలా సఖ్యంగా మెలిగి తమ కార్యం చక్కబెట్టుకోవాలో, బిడ్డలకోసం ఎన్ని కష్టాలనైనా ఎలా భరించాలో జగత్తుకి చూపింది.

పౌరాణిక గాథల్లోకి వెళితే గంధర్వరాజు కుమార్తె మదాలస సైతం తన పుత్రులకు పసితనం నుండే జ్ఞానబోధ చేసి ఆత్మతత్త్వం తెలిపింది, జ్ఞానరత్నాలుగా మలిచింది.

ఇక, చరిత్రలోకి తొంగిచూస్తే శివాజీ తల్లి జిజియా బాయి ప్రతి రోజూ తన బిడ్డకు స్నానం చేయిస్తూ, అన్నం తినిపిస్తూ రామాయణ, మహాభారత కథలు, వీరుల గాథలు రంగరించిపోసింది. వీర లక్షణాలు పసితనంలోనే శివాజీ సొత్తయ్యాయి. ఆమె నేర్పిన దైవభక్తి, దేశభక్తి శివాజీని చక్రవర్తిగా, ఛత్రపతిగా మార్చింది. కనుకనే, భగవాన్ బాబావారు “జిజియా లలామ రంజిల్లి పెంచుట కదా, వీర శివాజియు పేరు గాంచె” అంటూ ఆదర్శ మాతలలో జిజియాబాయిని చేర్చి మన హైందవ ధర్మాలను బిడ్డలకు ఎలా నేర్పాలో సూచించారు. అంతేకాదు. ‘ఈశ్వరాంబాసాధ్వి ఎత్తి పెంచుటకదా, సత్యనారాయణుడు విశ్వఖ్యాతి చెందె’ అని వారు నుడివినట్లుగా, ఆదర్శమాత అయిన ఈశ్వరమ్మ ఒడిలో పెరిగి కుగ్రామమైన పుట్టపర్తిని ప్రపంచానికే గొప్ప ఆధ్యాత్మిక కేంద్రంగా తీర్చిదిద్దారు మన ప్రియతమ భగవాన్.

మనం ఈ ఆదర్శమాతలనుండి స్ఫూర్తిని పొంది, మన బిడ్డలను కేవలం గొప్పవారుగా కాక మంచివారుగా, దేశభక్తి, దైవభక్తి సంపన్నులుగా, మానవతావిలువలను అనుసరించే ఆదర్శమూర్తులుగా తీర్చిదిద్దుకుందాం. సాయిపథంలో పయనిద్దాం. ❖

అంతర్యామి

రఘుమజ్జి రామారావు

1978వ సం॥లో మా అమ్మగారు, నాన్నగారు పుట్టపర్తి వెళ్ళి భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయిబాబావారిని దర్శించుకున్నారు. “బాబావారు సాక్షాత్తు భగవంతుని అవతారమే! నీవుకూడా వెళ్ళి వారిని దర్శించుకుంటే మంచిది” అని చెప్పారు. నేను వెళ్ళదామనే అనుకున్నా. కానీ, ఎందుచేతనో చాలాకాలంవరకు పుట్టపర్తికి వెళ్ళలేకపోయాను. భగవాన్ బాబావారి మహాభినిష్క్రమణ అనంతరం వారి మహాసమాధినైనా దర్శించుకుందామనే ప్రగాఢమైన వాంఛ కలిగింది. మా ప్రక్కవీధిలో ఉన్న శ్రీ సత్యసాయి సేవాసమితిలో సేవాదళ్ సభ్యునిగా చేరాను. 2016 మార్చి 31న విజయనగరం నుండి ప్రశాంతి నిలయం చేరుకొని, నార్త్ బ్లాక్ లో సేవాదళ్ గా డ్యూటీలో చేరాను. ఎవరైనా విదేశీ భక్తులు వచ్చినప్పుడు వారు తెచ్చిన రసీదు ప్రకారం ఆ బ్లాక్ లో వారికి కేటాయించిన గదిని చూపించి, వారి పేర్లు, ఇతర వివరాలు, వారు తెచ్చుకొన్న లగేజీ బ్యాగుల సంఖ్య నమోదు చేసుకోవడం నా డ్యూటీ.

వాతావరణం క్రొత్త కావడంచేతనేమో, లేక నీళ్ళ మార్పుచేతనో నేనక్కడ సేవాదళ్ డ్యూటీలో ఉండగా విరేచనాలు పట్టుకున్నాయి. భోజనం కూడా సరిగా చేయలేక నీరసించిపోయాను. ఏప్రిల్ 7వ తేదీన రాత్రంతా డ్యూటీ చేసి, ఉదయం ఐదున్నరకు దంతధావనం, ముఖప్రక్షాళనం చేసుకొని వచ్చి నా కుర్చీలో కూలబడ్డాను. కాళ్ళు, చేతులు అదుపు తప్పిపట్లయింది. నా తరువాత డ్యూటీ చేయవలసిన సేవాదళ్ రావడానికి ఇంకా సమయం ఉంది. నా కుర్చీకి ఎదురుగా ఉన్న బాబావారి చిత్రపటాన్ని చూస్తూ నేను, “స్వామీ! మిమ్మల్ని ప్రత్యక్షంగా దర్శించుకోలేకపోయాను. మహాసమాధిరూపంలోనైనా దర్శించుకుందామని వచ్చాను. వచ్చిన రోజునుంచి అనారోగ్యం ఆవరించింది. ఇప్పుడు నా చేతులు పట్టుకొని లేవదీస్తేగాని లేవలేని పరిస్థితి. ఇంత కాఫీగాని, టీగాని తెచ్చి ఇచ్చేవారు లేరు. నా పరిస్థితి ఏమిటి స్వామీ?” అని మనసులో వేడుకున్నాను. నా కళ్ళలో నీళ్ళు తిరుగుతున్నాయి. స్వామి చిత్రపటము చూస్తుంటే కళ్ళకు మిరుమిట్లు గొల్పే కాంతితో దేదీప్యమానంగా వెలుగొందుతోంది. చూడ్డానికి రెండు కళ్ళూ చాలడం లేదు. ఇంతలో స్వామి పీఠానికి వెనుకగా ఉన్న ఒక గదిలోంచి ఒక మహిళ వచ్చి పీఠం వద్ద అగరువత్తులు వెలిగించి, ఆపై తిన్నగా నాదగ్గరకు వచ్చి, “సాయిరామ్! మీకు కాఫీ తెస్తాను” అంది. నేను నిశ్చేష్టుడనయ్యాను. వెంటనే తేరుకొని, “వద్దమ్మా. డ్యూటీ అయిన తరువాత వెళ్ళి త్రాగుతాను” అన్నాను. “లేదు, లేదు. మీరు తీసుకోవలసిందే” అంటూ త్రుటిలో బయటికి వెళ్ళి బడ్డీనుండి కాఫీ తెచ్చి ఇచ్చింది. ఆ తరువాత ప్రక్కనే ఉన్న తన గదికి వెళ్ళి ఒక బిస్కెట్ ప్యాకెట్ కూడా తెచ్చి నేను తింటేగాని ఒప్పుకోలేదు.

ఇది కలయో వైష్ణవమాయయో అనిపించింది. నా బాధను నేను స్వామికి మౌనంగానే విన్నవించాను. ఒక్కమాటకూడా నా పెదవులు దాటి బయటికి రాలేదు. నాకు, స్వామికి తప్ప ఇంకెవ్వరికీ ఈ మౌనభాష తెలియదు కదా! పైగా డ్యూటీలో ఉన్న సేవాదళ్ కి ఎవరో ఒక అపరిచిత వ్యక్తి తనంతట తానే అడిగి కాఫీ, తినుబండారాలు తెచ్చివ్వడమేమిటి! ఇది అంతర్యామి అయిన స్వామి ప్రేరణగాక మరేమిటి! “స్వామీ, ఇదంతా నీ లీల” అనుకుంటూ ఎదురుగా ఉన్న స్వామికి కృతజ్ఞతాపూర్వకంగా చేతులు జోడించి నమస్కరించాను. ❖

నిస్వార్థ ప్రేమ - నాటిక

బ్రీహర్ మరియు జార్జండ్ రాష్ట్రాల బాలవికాస్ బాలలు మార్చి 12వ తేదీన హోలీ పండుగను పురస్కరించుకొని సాయికుల్యంత్ హోలులో 'నిస్వార్థ ప్రేమ' నాటికను సమర్పించారు. నామస్మరణ విశిష్టతకు ప్రతీక అయిన ప్రహ్లాదుని ఉదంతము, ఎట్టి నిబంధనలకూ లోబడని మధుర భక్తికి ప్రతీక అయిన రాధారాణి ఉదంతము, స్వార్థరాహిత్యానికి ప్రతీక అయిన అబూబెన్ ఆదమ్ ఉదంతము, కుటుంబ సమస్యలతో సతమత మవుతున్న సహవిద్యార్థి పురోభివృద్ధికై స్వప్రయోజనాన్ని త్యాగం చేసిన ఒక ఆదర్శ విద్యార్థి ఉదంతము ఈ నాటికలో చోటుచేసుకున్నాయి. ఆ విద్యార్థి శ్రీ సత్యసాయి బాలవికాస్ లో శిక్షణ పొందడంవలన ఉత్తమ శీలసంపత్తిని పెంపొందించుకున్నాడని గ్రహించిన అధ్యాపకుడొకరు తానుకూడా సాయిభక్తునిగా రూపొందడం ఈ నాటికకు ముక్తాయింపు.

శ్రీ సత్యసాయి మీర్చురి సంగీత కళాశాల చివరి సంవత్సరం విద్యార్థులు, శ్రీ సత్యసాయి విశ్వవిద్యాలయ ప్రశాంతి నిలయం క్యాంపస్ అండర్ గ్రాడ్యుయేట్ చివరి సంవత్సరం విద్యార్థులు మార్చి 16వ తేదీన, ప్రశాంతి నిలయం క్యాంపస్ పోస్టుగ్రాడ్యుయేట్ చివరి సంవత్సరం విద్యార్థులు మార్చి 19వ తేదీన సాంస్కృతిక కార్యక్రమాల ద్వారా భగవాన్ బాబావారికి కృతజ్ఞతాభివందనములను సమర్పించుకొని, వారి దివ్యానుభవాలను భక్తులతో

పంచుకున్నారు. గాత్ర వాయిద్య సంగీతాన్ని అందిస్తూ, భగవాన్ బాబావారు విద్యార్థులపట్ల చూపిస్తున్న సాటి లేని దయను, అపారమైన అనుగ్రహాన్ని శ్లాఘించారు. స్వామివారి దివ్యచరణాలచెంత నేర్చుకున్న అమూల్యమైన విషయాలను ప్రపంచ మానవాళికి అందించడానికి కృషి చేస్తామన్న ప్రతిజ్ఞతో కార్యక్రమాన్ని ముగించారు.

హైదరాబాద్ భక్తుల పర్తియాత్ర

1971 సం॥ నుండి అనేక సంవత్సరాలపాటు ప్రతి సంవత్సరం ఉగాది పర్వదినమునుండి శ్రీరామనవమి వరకు భగవాన్ హైదరాబాదుకు వేంచేసి, దర్శన స్పర్శన సంభాషణలతో అక్కడి భక్తులపై తమ అపారమైన ప్రేమను కురిపిస్తూ వచ్చారు. ఆ దివ్యస్మృతులను నెమరు వేసుకుంటూ, భాగ్యనగరానికి భగవాన్ ప్రసాదించిన 'శివం' మందిరంలో అనేక సేవాకార్యక్రమాలు నిర్వహించి, 'పరమ పవిత్ర పర్తియాత్ర' పేరిట దాదాపు 1500 మంది భక్తులు హైదరాబాదునుండి ప్రశాంతినిలయం విచ్చేశారు.

ఉగాది పర్వదినం ముందురోజు మార్చి 28వ తేదీన సాయంవేళలో తెలంగాణ మరియు ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రాల హైకోర్టు న్యాయమూర్తి శ్రీ వి. రామసుబ్రహ్మణ్యన్ తమ ప్రసంగంలో తాను బాలవికాస్ మొదటి బ్యాచ్ విద్యార్థినని, ఆ దశలో అలవరచుకున్న మానవతావిలువలను జీవితంలో పాటించడంద్వారా పరస్పర విరుద్ధ భావాలున్న వ్యక్తులతోకూడిన ఈ సమాజంలో తాను నెగ్గుకు రాగలిగానని, న్యాయమూర్తిగా తన బాధ్యతలను సంతృప్తికరంగా నిర్వహించగలిగానని చెప్పారు. మన ముందుతరాలవారు చేసిన త్యాగాలను మనము గుర్తుంచుకోవాలన్నారు. అనంతరం హైదరాబాద్ లోని 'శివం' భజన బృందం సభ్యులు 'తృప్తేవ శరణం మమ' - గానకుసుమాంజలిని సమర్పించారు. మధ్యమధ్య స్వామి సందేశాలను వినిపించారు.

హేమలంబ ఉగాది పర్వదినం

మార్చి 29వ తేదీన ఉదయం ప్రశాంతి నిలయంలో భగవాన్ దివ్యసన్నిధిలో శ్రీ కుప్పా శివసుబ్రహ్మణ్య

అవధాని పంచాంగ పఠనం చేశారు. వీరు తిరుమల తిరుపతి దేవస్థాన వేదపాఠశాల ప్రధానాచార్యులు. ఈ సంవత్సర నామం 'హేమలంబ'మునకు 'బంగారు భవిష్యత్తు' అనే అర్థమున్నదన్నారు. భగవాన్ బాబావారి అనుగ్రహానికి పాత్రులమైతే గ్రహబాధలు తొలగిపోతాయన్నారు. నామస్మరణ సుఖసంతోషాలను అందిస్తుంది అన్నారు.

పంచాంగ శ్రవణానంతరం ప్రసారమైన దివ్య ప్రసంగంలో భగవాన్ బాబావారు అజ్ఞానమనే నిద్రలో ఉన్న మానవుడు తాను సచ్చిదానందస్వరూపుడననే సత్యాన్ని గుర్తించుకొనలేక, ఈ జగత్తు వ్యవహారమునందే, ఈ దేహసంబంధమునందే తన స్వరూపాన్ని అనుభవిస్తూ వస్తున్నాడు అన్నారు. ఈ అజ్ఞానమే మాయ. ఎంత గొప్ప పండితుడైనా నిద్రావస్థలో జగత్తును కాంచలేడు. ఏ పాండిత్యమూ లేని మూర్ఖుడుకూడా జాగ్రదవస్థలో ప్రపంచాన్ని చూడగలుగుతున్నాడు. కనుక, దీనికి పాండిత్యము అవసరము లేదు. మనలో ఉన్న జ్ఞాన నేత్రము తెరుచుకున్నప్పుడు ఈ జగత్తులోని మంచిచెడ్డలు మనకు అర్థమవుతాయి అన్నారు భగవాన్. ఎవరు మనసును సాధిస్తాడో అతడే విజయుడు అన్నారు. ఈనాడు మానవుడు లౌకికంగా ఎన్నో సాధిస్తున్నాడుగానీ, వాటి వెన్నంటే విచారముకూడా ఉంటున్నది అన్నారు. ఇంద్రియములను జయించినవాడు ఎట్టి దుఃఖానికీ, విచారానికీ గురికాడు అన్నారు. నేడు ఉగాది. ఇటువంటివి ఎన్నో జరిగిపోతున్నాయి. చలించని మనస్సును, భ్రమించని దృష్టిని అలవరచుకోవాలి. విశ్వాసాన్ని పెంపొందించుకోవాలి. ఈ స్థిరత్వమే మానవుడు సాధించ వలసిన విజయము అన్నారు. స్వామి ప్రసంగానంతరం కొంత సమయం భజన జరిగింది.

ఉగాది పర్వదినం రోజున సాయం సమయంలో సుష్మ సోమశేఖరన్ (సింగపూర్) కర్ణాటక బాణీలో సంకీర్తన చేశారు. వీరు 'వక్రతుండ మహాకాయ' కీర్తనతో ప్రారంభించారు. 'రామ నన్ను బ్రోవరా', 'భజరే మనసా శ్రీరఘువీరా', 'జగదోద్ధరణా' తదితర కీర్తనలను శ్రావ్యంగా గానం చేశారు.

- ఐఐ చతుర్వేది

సాయిసేవ

ఎమ్.ఎస్. ప్రకాశరావు

పల్లవి: జయహో సాయిరాం! - 3

అందుకో సత్యసాయి సేవాకుసుమం
ప్రేమలతకు పూచిన నవ పారిజాతము
కరుణా జలపాతము
జన్మజన్మ సత్కర్మల పూజాఫలము
సత్యసాయి ప్రేమసుధాధారకు సంకేతము
జయహో సాయిరాం! - 3

1. అహంకార మణచివేయు హరిపాదము
జన్మకర్మ బంధాలను త్రుంచే వజ్రాయుధం
సర్వశాస్త్ర సారము, ప్రేమకు ప్రతిరూపము
జవమూ జీవము మనకు సేవాపథము
సాయిసేవాపథము
జయహో సాయిరాం! - 3
2. సర్వజీవ సమభావం మది నింపే బోధన
తనువూ మనసూ సర్వం సాయికే నివేదన
మనిషి మనిషిలో దేవుని చూపే ఆరాధన
జీవుని దేవుని చేసే దివ్యసాధన
జయహో సాయిరాం! - 3
3. సంఘసేవ సర్వేశ్వర సేవన్నది సాయిమాట
సేవను మించిన పూజే లేదన్నది సాయిబాట
అణువణువున దేవుని దర్శింపజేయు సాయిప్రేమ
మరుజన్మే లేని ముక్తి నందించును సాయిసేవ
జయహో సాయిరాం! - 3

విలువనెటిగి వర్తించు

ఒక రాజుగారు తన పరివారంతో వేటకు వెళ్లాడు. లేళ్ళను తరుముకుంటూ అడవిలో తన పరివారానికి దూరంగా వెళ్ళాడు. దారి తప్పాడు. అతనికి బాగా ఆకలి వేసింది. పోగా పోగా ఒక గుడిసె కనిపించింది. అందులో ఒక పేద దంపతులు కాపురం చేస్తున్నారు. అడవిలో చెట్లను కొట్టి ఆ కట్టెలను కాల్చి బొగ్గులుగా చేసి దగ్గరనున్న గ్రామాలకు వెళ్ళి అమ్ముకొని సొమ్ము చేసుకునేవారు.

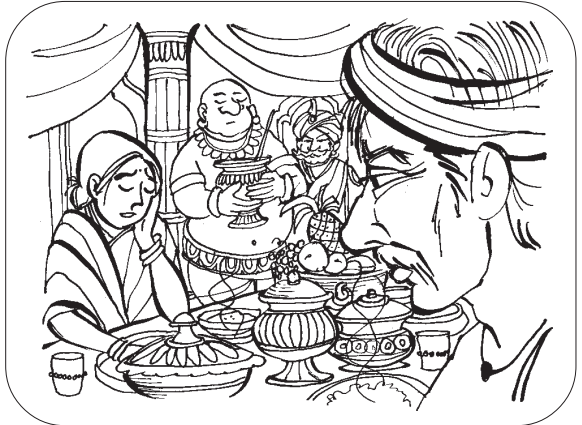

రాజుగారు ఆ గుడిసెకు వెళ్ళారు. వారివద్ద ఒక్క రొట్టె ముక్క తప్ప ఏమీ లేదు. దానినే ఆ ఇల్లాలు ఆప్యాయతతో రాజుగారికి పెట్టింది. రాజుగారికి ఆ రొట్టె చాలా రుచిగా ఉన్నట్లు తోచింది. చాలా యిష్టంగా తిన్నాడు. ఆ తరువాత కొంతసేపు ఆ గుడిసెలోనే నిద్రపోయాడు.

సాయంకాలం రాజును వెతుక్కుంటూ ఆయన పరివారమంతా వచ్చారు. తమ ఇంటికి వచ్చిన వ్యక్తి రాజు అని తెలియగానే ఆ దంపతులు భయపడిపోయారు. ఆయనకు సరియైన అతిథ్యం అందివ్వలేకపోయినందుకు విచారిస్తూ క్షమాపణ చెప్పుకున్నారు. రాజుగారు ఏమీ జవాబు చెప్పక వారిద్దరినీ మరుసటిరోజు రాజు

భవనమునకు రావలసినదిగా శాసించాడు. మరుసటి రోజు రాజుగారి భటులు వచ్చి ఆ పేద దంపతులను రాజదర్బారుకు తీసికొని వెళ్ళారు. వారు పాపం రాజుగారు తమను దండించడానికి పిలిపించారని అనుకున్నారు. రాజుగారు ఆ పేద దంపతులను కూర్చోమ్మని చెప్పాడు. ఆ పేదవాడు అనుకున్నాడు, “బలి ఇచ్చేముందు జంతువులను ఈవిధంగానే ఆదరిస్తారు” అని. వారిద్దరికీ చక్కని విందు ఏర్పాటు చేశారు. మరల ఆ పేదవాడు అనుకున్నాడు, “చంపే ముందు బలి పశువును బాగా మేపుతారు” అని. రాజుగారు వారిని, “మీకు ఏమి

కావాలి?” అని అడిగాడు. ఆ పేదవాడు గజగజ వణుకుతూ, “మహారాజా! నన్నూ, నా భార్యను మా ఇంటికి చేర్చండి, చాలు. మమ్మల్ని చంపవద్దు” అని

దీనంగా ప్రార్థించాడు. మహారాజు, “నేను ఉపకారము చేసినవారికి అపకారం తలపెట్టేంత కృతఘ్నుడిని కాను. మీకు ఏదో బహుమానం ఇవ్వాలి అని అనుకున్నాను. భూములు ఇస్తే వ్యవసాయం మీకు చేతకాదు. ధనము ఇస్తామంటే మీరు అడవిలో ఒంటరిగా ఉంటారు. దొంగలు ఆ ధనాన్ని దోచుకోవచ్చు. అందుకని ముప్పది

ఎకరాల మంచి గంధపు తోట ఇస్తున్నాను. దానిని సద్వినియోగం చేసుకొని హాయిగా బ్రతకండి” అని చెప్పి వారిని పంపివేశాడు.

ఆరునెలల తరువాత రాజుగారు అదే అడవికి వేటకు వెళ్ళాడు. కట్టెలు కొట్టేవాని గుడిసెను వెతుక్కుంటూ వెళ్ళాడు. వారు సుఖంగానే ఉన్నారు. కానీ మంచి గంధపు చెట్లనన్నింటిని కొట్టి కాల్చి బొగ్గులుగా చేసి అమ్ముకుని జీవిస్తున్నారని తెలుసుకున్నాడు.

ఆ పేద దంపతులకు వారికి లభించిన అమూల్యమైన కానుకయొక్క విలువ తెలియలేదు. అదేవిధంగా, ఈ ప్రపంచంలో మానవులు తమకు లభించిన మానవజన్మ యొక్క విలువను తెలుసుకొనలేక తమ ధ్యేయమును మరిచి, తాత్కాలిక సుఖాలకొరకు తమ కాయమును వ్యర్థం చేసుకుంటున్నారు.

- డా.డా

చిత్రకారులు: భావరాజు వేంకట సత్యమూర్తి

SRI SATHYA SAI GENERAL HOSPITAL

Prasanthi Nilayam -515134, Puttaparthi, Anantapur Dist, A.P
mail: hrmgh@sssihms.org.in , Phone 08555-287256, 289409

Applications are invited for the following posts:

1. **Urgently required Senior Gynecologist : Post of Senior Consultant/ Consultant**

Qualification : M.B.B.S + MD / DNB with relevant experience

2. **Pediatrician : Senior Resident/ Junior Consultant in the Department of Pediatrics**

Qualification : M.B.B.S + MD / DNB/ D.C.H

3. **Anesthesiologist : Senior Resident/ Junior Consultant in the Department of Anesthesiology**

Qualification : M.B.B.S + MD / DNB/ D.O.A

Medical Superintendent

స్వామి సేవలో తరించిన ధన్యజీవులు

యుగావతారి భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయిబాబావారికి సన్నిహితంగా మెలగుతూ, వారి దివ్యహస్తాలలో సమర్థ, సచ్చీల సాధనాలుగా సేవలందించిన కొందరి జీవితాలను గమనిస్తే, భగవాన్ తమ అవతారోద్యమం కొరకు వారిని దివినుండి భువికి తమవెంట తెచ్చుకున్నారా అనిపించక మానదు. అటువంటి భాగ్యశాలురలో ప్రముఖులు, ఇటీవల భగవాన్ దివ్యచరణారవిందములలో ఐక్యమైన శ్రీమతి బ్రిజ్ రతన్‌లాల్ మరియు శ్రీ బి.వి. రమణరావుగార్లు. ఈ ఇరువురికీ ‘సనాతన సారథి’ పత్రికతో అవినాభావ సంబంధం ఏర్పడడం భగవాన్ దివ్యసంకల్పమేగాని, యాదృచ్ఛికం కాదు. అచంచలమైన భక్తి విశ్వాసాలతో దాదాపు నాలుగు దశాబ్దాలపాటు భగవాన్‌ని సేవించి తరించిన శ్రీమతి రతన్‌లాల్ భగవాన్ బాబావారు బృందావనం, కొడైకనాళ్ళలో విడిది చేసిన సందర్భాలలో వారికి స్వయంగా ఆహారం వండి వడ్డించే భాగ్యానికి నోచుకున్న ధన్యాత్మురాలు. భగవాన్ ఆశీర్వాదక ఆదేశానుసారం 1973లో బృందావనం (వైట్‌ఫీల్డ్)లో ‘ప్రజ్ బృందావన్ ప్రింటింగ్ ప్రెస్’ నెలకొల్పి, 1985 వరకు ‘సనాతన సారథి’ ముద్రణాబాధ్యతను ఎంతో భక్తిశ్రద్ధలతో నిర్వహించారుకూడా. నిరుపమాన భక్తి ప్రేమలతో తుదిశ్వాసవరకు భగవాన్ సన్నిధిలో ప్రశాంతి నిలయంలో ఉండి, ‘నిండు కుండ తొణకద’న్నట్లు ఎంతో నిరాడంబరంగా మెలగుతూ, స్వామీ తన సర్వస్వంగా జీవించిన సాధుశీల శ్రీమతి రతన్‌లాల్ 2017 మార్చి 12వ తేదీన తమ 96వ యేట స్వామిలో ఐక్యమయ్యారు.

నిశ్చల భక్తి, నిరంతర సాయిపదసేవాసురక్తి, నిరుపమాన రచనాకౌశలం మూడింటి కలబోతగా రూపుదాల్చిన ‘సనాతన సారథి’ సంపాదకులు శ్రీ బి.వి. రమణరావుగారు సాహితీరంగంలో సుప్రసిద్ధులు, సాయిభక్తలోకానికి సుపరిచితులు, ముఖ్యంగా సేవాదళ్ విభాగంవారికి స్ఫూర్తిప్రదాతలు. 1966లో ప్రప్రథమంగా ప్రశాంతి నిలయానికి వచ్చి, తొలిదర్శనంలోనే సాయి భగవానుని ప్రేమానుగ్రహాలకు పాత్రులై, ఆ తరువాతి కాలంలో భగవాన్ దివ్యాశీస్సులతో ఆంధ్రప్రదేశ్ శ్రీ సత్యసాయి సంస్థల అధ్యక్షులుగా, అఖిల భారత సేవాదళ్ సమన్వయకర్తగా అవిరళ సేవలందించారు. ఈనాడు సాయిసంస్థకు వెన్నుదన్నుగా నిలుస్తున్న తలపండిన సేవాయోధులందరూ వివిధ సందర్భాలలో వారివద్ద తర్ఫీదు పొందినవారే అనడం అతిశయోక్తి కాదు. వృత్తిరీత్యా ఆంధ్రప్రదేశ్ డ్రగ్స్ కంట్రోలర్‌గా పదవీ విరమణ చేసినా ప్రవృత్తిరీత్యా ఆయన అత్యంత ప్రతిభావంతులైన రచయిత కావడంచేత సాయిసాహిత్యంపై విశేష పరిశోధనలు చేసి “భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయి వాణి”, “ప్రత్యక్ష పరమాత్మ” వంటి అణిముత్యాలను పాఠకలోకానికి అందించారు. వారికి భగవాన్ ప్రసాదించిన దివ్యానుభవాల సమాహారంగా రూపుదిద్దుకున్న ‘ప్రేమబంధం’, ‘ప్రేమామృతం’ గ్రంథాలు దివ్యప్రేమమాధుర్యాన్ని ఆస్వాదింపజేశాయి. దాదాపు ఆరేళ్ళపాటు ‘సనాతన సారథి’లో ధారావాహికంగా వెలువడిన ‘మహామహిమాన్విత ప్రేమావతారి’ భక్తపాఠకులలో విశేషంగా స్ఫూర్తిని నింపింది. సాయిసేవయే ఊపిరిగా, సంస్థ ప్రగతియే లక్ష్యంగా జీవించిన శ్రీ రమణరావుగారు, భగవాన్ మహాభినిష్క్రమణ అనంతరం ‘సనాతన సారథి’ సంపాదకత్వ బాధ్యతలను స్వీకరించి, వయోభారాన్ని సహితం లెక్కచేయక తుదిశ్వాసవరకు సమర్థవంతంగా నిర్వహించి, మార్చి 14వ తేదీన తమ 91వ యేట స్వామిలో ఐక్యమయ్యారు.

స్వామికి నచ్చిన, స్వామి మెచ్చిన ఈ భక్తాగ్రగణ్యుల ఆదర్శం మానవాళికి శిరోధార్యం. ❖

స్వామి సేవలో తరించిన ధన్యజీవులు శ్రీమతి బ్రిజ్ రతన్‌లాల్ (96), శ్రీ బి.వి. రమణరావు (91)

Date of Publication 23rd April 2017

‘త్వమేవ శరణం మమ’ - గాన కుసుమాంజలి

‘నిస్సార్థ ప్రేమ’ నాటికలోని ఒక దృశ్యం

పంచాంగ శ్రవణం

మనిషిని ప్రేమించండికాని, నమ్మవద్దు

అందరినీ ప్రేమించండి, అందరినీ సేవించండి. మనిషిని మాత్రం నమ్మకండి. మనిషిని నమ్మినవాడు పూర్తి చెడిపోతాడు. కాబట్టి, మనిషిని ప్రేమించండికాని, నమ్మవద్దు. మీ అంతరాత్మను మీరు నమ్మండి. ఆత్మవిశ్వాసాన్ని పెంచుకోండి. లోకసంబంధమైన భావాలను త్రెంచుకోండి. ఇదే మానవ ధర్మం. ఈనాటి మానవునిలో పవిత్రమైన భావాలు లోపిస్తున్నాయి. మీరు ఎన్నో సంవత్సరముల నుండి స్వామి ప్రసంగాలను వింటున్నప్పటికీ మీ ప్రవర్తనలో కించిత్యమైనా మార్పు లేకపోతే ప్రయోజన మేమి! మిమ్మల్ని ద్వేషించేవారిని కూడా మీరు ప్రేమించాలి. ఇదే సాయియొక్క ప్రధానమైన తత్వం. సాయివలె మీరు కూడా దూషణ భూషణ తిరస్కార పురస్కారములకు ఏమాత్రము లొంగకూడదు. ఎలాంటి పరిస్థితిలోనూ ప్రేమతత్వాన్ని వదలకూడదు. నా ఆదర్శాన్ని అనుసరిస్తే మీరు ఎంతో ధన్యాత్ములవుతారు, పుణ్యాత్ములవుతారు, మోక్షసిద్ధిని పొందుతారు.

- బాబా

వార్షిక చందా: ₹ 60 (భారతదేశంలో) ₹ 550, లేక \$ 13 లేక £ 9 (విదేశాలకు)
చందా రుసుము ఒకటి లేక, రెండు, లేక మూడు సంవత్సరములకు స్వీకరింపబడును.

సనాతన సారథి చందాలు మనీయార్డరుద్వారా, లేక పర్సనల్ చెక్ ద్వారా, లేక డిమాండ్ డ్రాఫ్ట్ ద్వారా లేక, ఆన్లైన్ పద్ధతిన మా వెబ్సైటు www.sanathanasarathi.org ద్వారా చెల్లించవచ్చును. చందాలు పంపవలసిన చిరునామా: కన్వీనర్, శ్రీ సత్యసాయి సాధనా ట్రస్టు, పబ్లికేషన్స్ విభాగం, ప్రశాంతి నిలయం - 515134, ఆంధ్రప్రదేశ్.

Printed and published by K.S. Rajan on behalf of the owner Sri Sathya Sai Sadhana Trust, Publications Division, Prasanthi Nilayam - 515134, Ananthapuram district (A.P.) and printed at Sri Sathya Sai Press, within Sri Sathya Sai Ashram premises, Prasanthi Nilayam and published at Prasanthi Nilayam. Editor : V. Srinivasulu